РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

Обн., ДВ, бр. 64 от 7.08.2007 г., изм., бр. 69 от 5.08.2008 г., изм. и доп., бр. 109 от 23.12.2008 г., доп., бр. 25 от 3.04.2009 г., в сила от 3.04.2009 г., изм. и доп., бр. 33 от 30.04.2009 г., бр. 42 от 5.06.2009 г., изм., бр. 102 от 22.12.2009 г., в сила от 22.12.2009 г., изм. и доп., бр. 103 от 29.12.2009 г., в сила от 29.12.2009 г., доп., бр. 59 от 31.07.2010 г., в сила от 1.01.2011 г., изм. и доп., бр. 1 от 4.01.2011 г., в сила от 4.01.2011 г., изм., бр. 23 от 22.03.2011 г., в сила от 22.03.2011 г., изм. и доп., бр. 32 от 19.04.2011 г., в сила от 19.04.2011 г., бр. 45 от 14.06.2011 г., в сила от 14.06.2011 г., доп., бр. 81 от 18.10.2011 г., изм. и доп., бр. 82 от 21.10.2011 г., в сила от 1.01.2012 г.; изм. с Решение № 10 на Конституционния съд на РБ - бр. 93 от 25.11.2011 г.; бр. 20 от 9.03.2012 г., в сила от 10.06.2012 г., изм. и доп., бр. 50 от 3.07.2012 г., изм., бр. 81 от 23.10.2012 г., в сила от 1.09.2012 г., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 17 от 21.02.2013 г., бр. 30 от 26.03.2013 г., в сила от 26.03.2013 г., доп., бр. 52 от 14.06.2013 г., в сила от 14.06.2013 г., изм., бр. 66 от 26.07.2013 г., в сила от 26.07.2013 г., доп., бр. 70 от 9.08.2013 г., в сила от 9.08.2013 г., изм., бр. 71 от 13.08.2013 г., в сила от 13.08.2013 г., бр. 19 от 5.03.2014 г., в сила от 5.03.2014 г., изм. и доп., бр. 21 от 8.03.2014 г., изм., бр. 53 от 27.06.2014 г., бр. 98 от 28.11.2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 107 от 24.12.2014 г., в сила от 1.01.2015 г., бр. 14 от 20.02.2015 г.

§ 1. Чл. 16, ал. 1 се изменя така:

(1) Висшият съдебен съвет е постоянно действащ орган, който осигурява независимостта на съдебната власт, определя състава и организацията на работа на органите на съдебната власт, без да засяга независимостта на нейните органи.

§ 2 . Създава се нов чл. 16а:

(1) Висшият съдебен съвет се състои от двадесет и пет членове. Председателят на Върховния касационен съд, председателят на Върховния административен съд и главният прокурор са по право негови членове.

(2) Във Висшия съдебен съвет има Пленум, Колегия на съдиите и Колегия на прокурорите и следователите.

(3) Пленумът се състои от всички членове на Висшия съдебен съвет.

(4) Колегията на съдиите се състои от 5 членове, избрани от квотата на Народното събрание по чл. 130, ал. 3 от Конституцията на Република България и 6 членове, избрани от общото делегатско събрание на съдиите. Председателят на Върховния касационен съд и председателят на Върховния административен съд са по право нейни членове.

(5) Колегията на прокурорите и следователите се състои от 6 членове, избрани от квотата на Народното събрание по чл. 130, ал. 3 от Конституцията на Република България, 4 членове, избрани от общото делегатско събрание на прокурорите и 1 член, избран от общото събрание на следователите. Главният прокурор е неин член по право.

(6) Разпределението на изборните членове от квотата на Народното събрание в състава на колегиите се определя с решение на Пленума.

§ 3. В чл.20 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. Ал. 1 се изменя така:

(1) Изборът на членове на Висшия съдебен съвет от квотата на съдиите и на прокурорите се провежда чрез пряко тайно гласуване.

т.2. Ал. 2 се изменя така:

(2) За провеждане на изборите на членове на Висшия съдебен съвет от квотата на съдиите и прокурорите се създават 28 избирателни секции в районите на окръжните съдилища.

т.3. Ал. 3 се изменя така:

(3) Датата на изборите за членове на Висшия съдебен съвет от квотата на съдиите и на прокурорите се определя от Пленума на Висшия съдебен съвет.

т.4. Създава се нова ал. 4

(4) Условията, организацията и реда провеждане на изборите за членове на Висшия съдебен съвет от квотата на съдиите и на прокурорите се определят с Правила, приети от Пленума на Висшия съдебен съвет, които се обнародват в Държавен вестник не по-късно от два месеца преди провеждане на избор.

т.5. Създава се нова ал. 5

(5) При наличие на техническа обезпеченост на съответните органи на съдебната власт се провежда пряк електронен избор на членове на Висшия съдебен съвет от квотата на съдиите и на прокурорите, по правила, приети

от Пленума на Висшия съдебен съвет, които се обнародват в Държавен вестник не по-късно от два месеца преди провеждане на избор.

§ 4. Чл. 21а и чл. 21б се отменят, а в чл. 21 се правят следните изменения:

т.1. Изменя се целия чл. 21 така:

чл. 21(1) Пленумът на Висшия съдебен съвет разработва правила за номинация на кандидати за изборни членове на Висшия съдебен съвет и осигурява равен достъп на всички магистрати до процедурата.

(2) Правилата за избор и инструкциите по прилагането им са задължителни.

§ 5. В чл. 22 се правят следните изменения и допълнения:

Т.1. Изменя се целия чл. 22 така:

Чл. 22 (1) Организационно техническата подготовка на изборите за членове на Висшия съдебен съвет се осигурява от Висшия съдебен съвет.

§ 6. Чл. 22а се отменя.

§ 7. Чл. 23 се изменя така.

Чл. 23. С правилата за номинация и избор на членове от съдийската и прокурорската квота на Висшия съдебен съвет, Пленумът разработва и критерии, на които кандидатът трябва да отговаря.

§ 8. Чл. 24 се изменя така.

Чл. 24 Правилата по предходната алинея са единни и се изготвят след обсъждане на предложения от колегиите на ВСС

§ 9. Чл. 25 се изменя така.

чл. 25 Разходите по провеждането на изборите са за сметка на бюджета на Висшия съдебен съвет.

§ 9а в Чл. 26 се правят следните промени:

Чл. 26 (1) Законосъобразността на избора на член на Висшия съдебен съвет, избран от органите на съдебната власт, може да се

оспорва пред Върховния административен съд с жалба, от кандидат, който има правен интерес.

§ 10. В чл.27 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. В ал.2 думите „Висшият съдебен съвет“ се заменят с „Пленумът на Висшия съдебен съвет“ ;

т.2. Ал.6 се изменя така:

„(6) Решението на Пленума на Висшия съдебен съвет за предсрочно освобождаване на негов член се постановява в едномесечен срок от постъпване на искането по ал. 4 или 5 и се приема с мнозинство повече от половината от членовете му.

§ 11. Чл. 30 се изменя така:

т.1. ал.1 се изменя така:

(1) При осъществяване на правомощията си, Пленумът на Висшия съдебен съвет извършва следните дейности:

1. назначава, повишава, премества и освобождава от длъжност съдиите, прокурорите и следователите, по предложение на колегиите;

2. назначава и освобождава от длъжност административните ръководители на органите на съдебната власт и техните заместници с изключение на председателите на Върховния касационен съд и Върховния административен съд и главния прокурор;

3. налага дисциплинарните наказания понижаване и освобождаване от длъжност на съдиите, прокурорите и следователите по предложение на съответната колегия;

4. организира квалификацията на съдиите, прокурорите и следователите;

5. обсъжда и приема проекта на бюджет на съдебната власт, предложен от министъра на правосъдието, внася го в Министерския съвет за включване в проекта на Закон за държавния бюджет на Република България и контролира изпълнението му;

6. определя броя, съдебните райони и седалищата на районните, окръжните, административните и апелативните съдилища, и на съответните прокуратури и следствени органи по предложение на или след съгласуване с министъра на правосъдието, а на военните съдилища - съгласувано с министъра на отбраната; за осъществяване на тази дейност Колегията на съдиите съобразно степента на натовареност може да създава и да закрива съдилища, да променя съдебните райони и седалищата на съдилищата;

7. определя обхвата и структурата на годишните доклади по чл. 84, т. 16 ;

8. изслушва и приема годишните доклади на председателя на Върховния касационен съд, на председателя на Върховния административен съд и на главния прокурор за прилагането на закона и за дейността на съдилищата, прокуратурата и разследващите органи и ги внася в Народното събрание;

9. приема решение за избор на председател на Върховния касационен съд, председател на Върховния административен съд и главния прокурор. Предлага на президента на Република България за назначаване и освобождаване председателя на Върховния касационен съд, председателя на Върховния административен съд и главния прокурор;

10. избира и освобождава от длъжност директора на Националната следствена служба;

11. назначава, повишава, премества и освобождава от длъжност административните ръководители;

12. определя възнагражденията на съдиите, прокурорите и следователите;

13. изготвя и внася в Народното събрание до 31 май обобщен годишен доклад за своята дейност и дейността на Инспектората към Висшия съдебен съвет, както и годишните доклади на председателя на Върховния касационен съд, на председателя на Върховния административен съд и на главния прокурор;

14. създава и поддържа електронен публичен регистър на всички свои решения и мотивите към тях;

15. одобрява автоматизираните информационни системи за органите на съдебната власт, осигурява системната им интеграция и оперативната им съвместимост и приема наредба за реда за тяхното изграждане, внедряване, използване и развитие;

16. приема подзаконови нормативни актове по приложението на този закон;

17. осъществява други дейности, определени с настоящия закон;

т.2. Ал.2 се изменя така:

(2) При осъществяване на дейностите по ал. 1 Пленумът на Висшия съдебен съвет изисква становище на административните ръководители на съответните органи на съдебната власт.

т.3. ал.4 се изменя така:

(4) Пленумът на Висшия съдебен съвет приема правилник за организацията на дейността си, дейността на колегиите и неговата администрация, който се обнародва в "Държавен вестник".

§ 12. Създава се нов чл.30а:

(1) Колегията на съдиите извършва следните дейности:

1. дава становище за назначаване и освобождаване от длъжност председателите на съдилищата и техните заместници с изключение на председателя на Върховния касационен съд и председателя на Върховния административен съд;

2. определя броя на заместниците на председателите на съответните съдилищата;

3. определя броя на съдиите по съдилища, съобразно степента на натовареност - по предложение на или след съгласуване

с председателите на съдилищата, като може да разкрива нови и да съкращава незаети длъжности;

4. определя броя на съдебните служители съобразно степента на натовареност - по предложение на или след съгласуване с председателите на съдилищата, като може да разкрива нови и да съкращава длъжности;

5. организира и провежда конкурси за съдийските длъжности в предвидените от този закон случаи;

6. ежегодно анализира и отчита степента на натовареност на съдилищата;

7. извършва атестиране на съдиите, на председателите и техните заместници в предвидените от закона случаи съобразно критерии, определени с наредбата по чл. 209а;

8. приема решения за придобиване статут на несменяемост на съдиите;

9. води и съхранява кадровите дела на съдиите;

10. одобрява Кодекс за етично поведение на българските съдии и Етичен кодекс на съдебните служители; изисква и обобщава на всеки 6 месеца информация от съдилищата, за тяхната дейност;

11. организира, ръководи и контролира участието на съдии в международното правно сътрудничество, включително участието им в националната съдебна мрежа;

12. възлага на Инспектората към Висшия съдебен съвет извършването на проверки, които са извън годишната програма за дейността му;

13. отстраняване от длъжност на съдии в предвидените от закона случаи;

14. налага дисциплинарни наказания в предвидените от закона случаи;

15. осъществява и други дейности, възложени от Пленума на Висшия съдебен съвет и настоящия закон;

(2) Колегията на съдиите предлага на Пленума на Висшия съдебен съвет проект на решение за:

1. назначаване, повишаване, преместване и освобождаване от длъжност на съдиите;

2. налагане на дисциплинарни наказания, понижаване и освобождаване от длъжност на съдиите;

3. организиране квалификацията на съдиите;

4. определяне възнагражденията на съдиите

5. одобряване автоматизираните информационни системи за органите на съдилищата, осигуряване системната им интеграция и оперативната им съвместимост;

6. приемане на подзаконови нормативни актове;

§ 13. Създава се нов чл. 30б:

(1) Колегията на прокурорите и следователите извършва следните дейности:

1. дава становище за назначаване и освобождаване от длъжност административните ръководители и техните заместници с изключение на главния прокурор;

2. определя броя на заместниците на административните ръководители на съответната прокуратура и следствие;

3. определя броя на служителите в органите на прокуратурата и следствието съобразно степента на натовареност - по предложение на или след съгласуване с административните ръководители, като може да разкрива нови и да съкращава длъжности;

4. организира и провежда конкурсите за прокурорските и следователски длъжности в предвидените от този закон случаи;

5. ежегодно анализира и отчита степента на натовареност на прокуратурата и следствието.

6. извършва атестиране на прокурорите и следователите, на административните ръководители и техните заместници в предвидените от закона случаи съобразно критерии, определени с наредбата по чл. 209а;

7. одобрява Кодекс за етично поведение на българските прокурори и следователи и Етичен кодекс на служителите в прокуратурата и следствието

8. приема решения за придобиване статут на несменяемост на прокурорите и следователите;

9. води и съхранява кадровите дела на прокурорите и следователите;

10. изисква и обобщава на всеки 6 месеца информация от прокуратурата и Националната следствена служба, за тяхната дейност;

11. организира, ръководи и контролира участието на прокурори и следователи в международното правно сътрудничество, включително участието им в националната съдебна мрежа;

12. възлага на Инспектората към Висшия съдебен съвет извършването на проверки, които са извън годишната програма за дейността му.

13. осъществява и други дейности, възложени от Пленума на ВСС и настоящия закон.

14. отстраняване от длъжност на прокурор и следовател в предвидените от закона случаи;

15. налага дисциплинарни наказания в предвидените от закона случаи;

16. осъществява и други дейности, възложени от Пленума на Висшия съдебен съвет и настоящия закон.

(2) Колегията на прокурорите и следователите предлага на Пленума на Висшия съдебен съвет проект на решение за:

1. назначаване, повишаване, преместване и освобождаване от длъжност на прокурорите и следователите.

2. налагане на дисциплинарни наказания, понижаване и освобождаване от длъжност на прокурорите и следователите;

3. организиране квалификацията на прокурорите и следователите;

4. определяне възнагражденията на прокурорите и следователите.

5. одобряване на автоматизираните информационни системи за органите на прокуратурата и следствието, осигуряване системната им интеграция и оперативната им съвместимост;

6. приемане на подзаконови нормативни актове;

§ 14. Сегашният чл. 30а, става чл. 30в, като ал. 1 се изменя така:

(1) Колегиите на Висшия съдебен съвет съставят, водят и съхраняват кадрово досие за всеки съдия, прокурор и следовател.

§ 15. Чл. 31 се изменя така:

„Чл.31. Министерският съвет и народното събрание, при приемане на законопроекти, които се отнасят до съдебната власт, изискват становища и предложения от Пленума на Висшия съдебен съвет.”

§ 16. В чл. 32 се изменя така:

т.1. ал. 1 се изменя така:

(1) Министърът на правосъдието председателства заседанията на Пленума на Висшия съдебен съвет без да участва в гласуването.

т.2. Създава се нова ал. 5:

(5) Колегията на съдиите се председателства от председателя на Върховния касационен съд или от председателя на Върховния административен съд на ротационен принцип. Когато отсъстват и двамата председатели заседанието се председателства от член на Колегията по старшинство.

т.3. Създава се нова ал. 6:

(6) Колегията на прокурорите и следователите се председателства от главния прокурор, а в негово отсъствие от член на Колегията по старшинство.

§ 17. Чл. 33 се изменя така:

(1) Заседанията на Пленума на Висшия съдебен съвет се свикват от председателстващия най-малко два пъти в месеца. Когато председателстващият отсъства, заседанията се свикват от представляващия Висшия съдебен съвет.

(2) Членовете на Пленума на Висшия съдебен съвет се уведомяват за датата на провеждане и за дневния ред не по-късно от един ден преди заседанието, като им се предоставят и писмените материали за заседанието.

(3) Допълнения в предварително обявения дневен ред могат да се правят в деня на заседанието по решение на Пленума на Висшия съдебен съвет.

(4) Заседанията на Пленума на Висшия съдебен съвет са публични, освен в случаите, когато се обсъждат документи, класифицирани по Закона за защита на класифицираната информация, или предложения за налагане на дисциплинарно наказание.

(5) Решенията, приети на закрито заседание, се обявяват публично.

§ 18. Създава се нов чл. 33а:

(1) Заседанията на Колегията на съдиите се свикват от председателя на Върховния касационен съд или председателя на Върховния административен съд най-малко веднъж в седмицата. Когато председателят на Върховния касационен съд или председателят на Върховния административен съд отсъстват, заседанията се свикват по предложение на 1/5 от членовете на Колегията.

(2) Заседанията на Колегията на прокурорите и следователите се свикват от главния прокурор най-малко веднъж в седмицата. Когато той отсъства, заседанията се свикват по предложение на 1/5 от членовете на Колегията.

(3) Членовете на съответните колегии се уведомяват за датата на провеждане и за дневния ред не по-късно от един ден преди заседанието, като им се предоставят и писмените материали за заседанието.

(4) Допълнения в предварително обявения дневен ред могат да се правят в деня на заседанието по решение на Колегията.

(5) Заседанията на колегиите са публични, освен в случаите, когато се обсъждат документи, класифицирани по Закона за защита на класифицираната информация, или предложения за налагане на дисциплинарно наказание.

(6) Решенията, приети на закрито заседание, се обявяват публично.

§ 19. Чл. 34 се изменя така:

(1) Заседанията на Пленума и колегиите на Висшия съдебен съвет се провеждат, ако присъстват повече от половината от членовете им.

(2) Решенията се приемат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове с явно гласуване, освен когато Конституцията изисква друго.

(3) За мотиви на решение на Пленума или на колегиите, прието с тайно гласуване, с което не се приема направено предложение, се смятат изказаните от членовете отрицателни становища, ако има такива. За мотиви на решение, с което се приема направено предложение, се смятат съображенията на вносителя на предложението.

§ 20. Чл. 35, ал. 4 се изменя така:

(4) Когато в дневния ред на заседанието на Пленума или колегиите са включени извънредни точки, и ако са налице обстоятелствата по ал. 1, извън случаите по ал. 2, се отлага разглеждането на съответната точка.

§ 21. Чл. 36 се изменя така:

(1) Заинтересованите лица могат да оспорват решенията на Пленума или колегиите в 14-дневен срок от съобщаването им. Жалбата не спира изпълнението на решението, освен ако съдът постанови друго.

(2) Жалбата срещу решение на Пленума на Висшия съдебен съвет се разглежда от тричленен състав на Върховния административен съд в едномесечен срок от постъпването й в съда заедно с административната преписка. Решението на тричленния състав на Върховния административен съд подлежи на касационно обжалване пред петчленен състав на Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му.

(3) Жалбата срещу решение на колегията се разглежда от тричленен състав на Върховния административен съд в едномесечен срок от постъпването й в съда заедно с административната преписка. Решението е окончателно.

§ 22. Чл. 37 се изменя така:

(1) Пленумът на Висшия съдебен съвет избира от своя състав постоянна „Комисия по предложенията и атестирането на съдии" към Колегията на съдиите и „Комисия по предложението и атестирането на прокурори и следователи" към Колегията на прокурорите и следователите. Пленумът определя броя на членовете на комисиите. Всяка комисия избира председател измежду членовете си.

(2) Пленумът избира от своя състав постоянна Комисия "Професионална етика и превенция на корупцията", както и други постоянни комисии, които подпомагат дейността му.

(3) Видът, числеността и правомощията на комисиите по ал. 2 се определят с правилника по чл. 30, ал. 4.

(4) Пленумът на Висшия съдебен съвет може да създава временни комисии за изпълнение на конкретни задачи във връзка с неговите правомощия.

§ 23. Чл. 38 се изменя така:

(1) Комисията по предложенията и атестирането на съдиите към Колегията на съдиите подготвя проект на решение по чл. 30а, ал.1 и осъществява дейности в изпълнение на правомощията ѝ по чл.30а, ал.2.

(2) Предложения пред Комисията по предложенията и атестирането на съдии, в зависимост от вида на решението по чл.30а, се правят от заинтересования съдия, както и от съответния административен ръководител.

(3) Предложенията от съответния административен ръководител се правят както следва:

1. от председателя на Върховния касационен съд - за заместниците му, за съдиите от този съд и председателите на апелативните, военно-апелативния съд и апелативния специализиран наказателен съд.

2. от председателя на Върховния административен съд - за заместниците му и за съдиите от този съд и за председателите на административните съдилища;

3. от председателите на апелативните съдилища - за заместниците им, за съдиите от тези съдилища и председателите на окръжните съдилища;

4. от председателя на военно-апелативния съд – за заместниците му, за съдиите от този съд и председателите на военните съдилища;

5. от председателя на апелативния специализиран наказателен съд – за заместниците му, съдиите от този съд и председателя на специализирания наказателен съд;

6. от председателите на окръжните съдилища - за заместниците им, за съдиите от тези съдилища и за председателите на районните съдилища;

7. от председателите на административните съдилища - за заместниците им и за съдиите от тези съдилища;

8. от председателите на военните съдилища - за заместниците им и за съдиите от тези съдилища;

9. от председателя на специализирания наказателен съд - за заместниците му и за съдиите от този съд;

10. от председателите на районните съдилища - за заместниците им и за съдиите от тези съдилища;

(4) Предложения пред Комисията по предложенията и атестирането на прокурорите и следователите, в зависимост от вида на решението по чл.30б, се правят от заинтересования прокурор или следовател, както и от съответния административен ръководител на прокуратурата или следствието;

(5) Предложения от административния ръководител:

1. от главния прокурор - за заместниците му от Върховната касационна прокуратура и от Върховната административна прокуратура; за директора на Националната следствена служба, който е и заместник на главния прокурор по разследването; прокурорите от Върховната касационна прокуратура и Върховната административна прокуратура и за следователите от Националната следствена служба; за ръководителите на апелативните прокуратури, военно-апелативния прокурор и ръководителя на апелативната специализирана прокуратура;

2. от апелативните прокурори - за заместниците им, за прокурорите от апелативните прокуратури и от военно-апелативната прокуратура и апелативната специализирана прокуратура;

3. от окръжните прокурори - за заместниците им, за завеждащите окръжните следствени отдели в окръжните прокуратури, за прокурорите от окръжните прокуратури и за следователите от окръжните следствени отдели в окръжните прокуратури;

4. от военно-окръжните прокурори и ръководителя на специализираната прокуратура съответно - за заместниците им, за прокурорите от военно-окръжните прокуратури и от специализираната прокуратура, за военните следователи и за следователите от следствените отдели в специализираната прокуратура;

5. от районните прокурори - за заместниците им и за прокурорите от районните прокуратури;

6. директорът на Националната следствена служба може да изготвя предложения до главния прокурор за завеждащи специализираните отдели в Националната следствена служба и за следователите от тези отдели;

7. завеждащите окръжните следствени отдели и следствените отдели към специализираната прокуратура могат да изготвят предложения до административните ръководители на окръжните прокуратури и до административния ръководител на специализираната прокуратура за следователите от тези отдели;

8. завеждащите окръжните следствени отдели могат да изготвят предложения до административните ръководители на окръжните прокуратури за следователите от тези отдели;

(6) Министърът на правосъдието може да дава становища по предложенията до Висшия съдебен съвет;

(7) Колегията на съдиите и Колегията на прокурорите и следователите приемат решения по направените предложения с мнозинство повече от половината от членовете си.

§ 24. Чл.39 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. ал.1, 2 и 3 се изменят така:

(1) Атестиране на съдии, на административни ръководители на съдилища и техните заместници, се провежда от Комисията по предложенията и атестирането на съдии;

(2) Атестиране на прокурори и следователи, на административните ръководители на прокуратурата и следствието и техните заместници, се провежда от Комисията по предложенията и атестирането на прокурори и следователи;

(3) Комисиите по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи провеждат атестиране в предвидените от закона случаи.

т. 2. Ал. 3, 4, 5 и 6 стават съответно ал. 4, 5, 6 и 7, като в ал. 4 думите „Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи” се заменят с „Комисиите по предложенията и атестирането към съответните колегии на Висшия съдебен съвет”.

§ 25. В чл. 54, ал 1 се правят следните изменения:

т.1. В т.5 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят със „съответната Колегия във Висшия съдебен съвет”;

т.2. В т.8 и 9 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет”;

§ 26. В чл. 93, ал. 1 се създава нова т.11”

„11. командирова съдии от районните съдилища в района на съответния административен съд при условията на чл. 93а и чл. 89, ал.2”.

§ 27. Създава се нов чл. 93а:

„Чл. 93а. (1) Когато длъжността на съдия от административен съд не е заета или съдия е възпрепятстван да изпълнява длъжността си и не може да бъде заместен от друг съдия от същия съд, председателят на съответния административен съд може да командирова на негово място съдия от районен съд в района на административния съд при условията на чл. 89, ал. 2, който има най-малко 8 години юридически стаж и ранг не по-нисък от изискуемия за съответната длъжност. Командироването се извършва при спазване условията на чл. 227.

(2) Командироването на съдията се съгласува с административния му ръководител, като заповедта за командироване се мотивира.”

§ 28. В чл. 94 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. Създава се нова ал. 2:

„(2) При условията на ал. 1 председателят на Върховния административен съд може да командирова на длъжност в административен съд съдия от районния съд извън района на съответния административен съд при условията на чл.89, ал.2, след съгласие на председателя на Върховния касационен съд. Командироването се извършва при условията на чл. 227.”

т.2. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

§ 29. В чл. 111 се правят следните допълнения:

т.1. В ал. 1 накрая се поставя запетая и се добавя „в това число и командированите”.

т.2. В ал. 2 се създава т. 3:

„3. приема решения по въпроси, които са извън правомощията на председателя на Върховния касационен съд.”

§ 30. В чл. 112, ал. 1 накрая се поставя се запетая и се добавя „в това число и командированите.”

§ 31. Чл.115, ал.1 се изменя така:

„Чл.115 (1) Когато длъжността на съдия от Върховния касационен съд не е заета или съдия е възпрепятстван да изпълнява длъжността си и не може да бъде заместен от друг съдия от същия съд, председателят на Върховния касационен съд може да командирова на негово място съдия от апелативен, окръжен или административен съд, който има най-малко 12 години юридически стаж. Командироването се извършва при спазване условията на чл. 227.”

§ 32. В чл. 119 се правят следните допълнения:

т.1. В ал. 1 накрая се поставя запетая и се добавя „в това число и командированите”.

т.2. В ал. 2 се създава т. 3:

„3. приема решения по въпроси, които са извън правомощията на председателя на Върховния административен съд.”

§ 33. В чл. 120, ал. 1 накрая се поставя се запетая и се добавя „в това число и командированите.”

§ 34. В чл. 122, ал. 1, т. 8 след „чл. 123” се добавя „ и чл. 94”.

§ 35. В чл.124 се правят следните изменения:

т.1. В ал.1 думите „или неправилно” се заличават.

т.2. В ал.2 думите „или неправилно” се заличават

т.3. Създава се нова ал. 3:

„(3) Тълкувателно решение от органите по ал. 1 се приема и при неправилна съдебна практика по защита правата на човека и основните свободи, установена от Европейския съд по правата на човека в пилотно решение срещу Република България.”

§ 36. В чл. 128 се създава ал. 4:

„(4) Когато поставеният в искането правен въпрос е свързан и с други противоречиво разрешавани въпроси, свързани с основното искане, председателят на съда може да включи в предмета на тълкувателното дело тези въпроси. Всяко разширяване на предмета на искането следва да отговаря на условията по чл. 127.”

§ 37. Създава се чл. 129а:

„Чл. 129а. Ако искането се приеме за недопустимо се отклонява с определение”.

§ 38. Създава се чл. 129б:

„Чл. 129б. Ако по поставените въпроси не се постигне необходимото мнозинство, обсъждането се отлага за друга дата. Ако и при повторно произнасяне не се постигне изискуемото мнозинство, искането за приемане на тълкувателно решение се отклонява. В този случай може да се отправи искане за тълкуване на спорната правна норма до Народното събрание.”

§ 39. Създава се чл. 131а:

„Чл. 131а. Редът за образуване, разглеждане на тълкувателни дела и приемане на тълкувателни решения и постановления се определя с Вътрешни правила, приети от Пленума на съответния съд”.

§ 40. В Чл. 161 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. В ал.1 думите „Висшият съдебен съвет” се заменят с „Пленумът на Висшия съдебен съвет”;

т.2. В ал.3 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет”.

§ 41. В чл. 165 ал.1 т.6 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет”.

§ 42. В Чл. 167, ал.2 и 3 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет”.

§ 43. В Чл. 168 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. В ал.2 и 5 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „ Пленума на Висшия съдебен съвет”;

т.2. В ал.3 и 4 думите „Висшият съдебен съвет” се заменят с „ Пленумът на Висшия съдебен съвет”.

§ 44. В чл. 171, ал.1 думите „Висшият съдебен съвет” се заменят с „Пленумът на Висшия съдебен съвет”.

§ 45. В Чл. 173 се правят следните изменения:

т.1. В ал.1 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет”;

т.2. В ал.4, изречение първо думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет”;

т.3. В ал.5, изречение първо думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет”, а в изречение второ думите „Висшият съдебен съвет” се заменят с „ Пленумът на Висшия съдебен съвет”;

т.4. В ал.7, изречение първо думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет”;

т.5. В ал.8 думите „Висшият съдебен съвет” се заменят с „Пленумът на Висшия съдебен съвет”;

т.6. В ал.9 и 10 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет”;

§ 46. В Чл. 175, ал.4, 5, 6 и 7 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет”;

§ 47. В чл. 177, ал. 1 „Висшия съдебен съвет” се заменя със „съответната колегия на Висшия съдебен съвет”.

„Чл. 177. (1) Планирането на длъжности за младши съдии и младши прокурори се извършва от съответната колегия на Висшия съдебен съвет по предложение на административните ръководители на органите на съдебната власт за всяка следваща календарна година.”

§ 48. Чл. 178, ал. 1 се изменя така:

„(1) Съответната колегия на Висшия съдебен съвет чрез жребий определя до 20 на сто от броя на свободните длъжности в районните, окръжните, административните, военните, апелативните съдилища, специализирания наказателен съд, апелативния специализиран наказателен съд и съответните прокуратури и следствените органи към тях за заемането им чрез конкурс за първоначално назначаване.”

§ 49. В чл. 179 думите „се обявяват от Висшия съдебен съвет” се заменят със „се обявяват от съответната колегия на Висшия съдебен съвет”.

§ 50. В чл. 180, ал. 1 в началото думите „Висшият съдебен съвет обявява” се заменят със „Съответната колегия на Висшия съдебен съвет обявява”, а думите „всеки орган” се заменят със „съответния орган”.

§ 51. В чл. 182 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. Ал. 1 се изменя така:

„(1) Комисиите по предложенията и атестирането към съответните колегии на Висшия съдебен съвет извършват проверка на документите и допускат за участие в конкурса всички кандидати, които отговарят на условията по чл. 181.”

т.2. Създават се ал. 4, 5, 6, 7 и 8:

„(4) Недопуснатите до участие в конкурса кандидати могат да оспорят пред съответната колегия на Висшия съдебен съвет недопускането си в 3-дневен срок от обявяването на списъка по ал. 2 на интернет страницата на Висшия съдебен съвет.

(5) В 7-дневен срок от постъпване на жалбата съответната колегия на Висшия съдебен съвет се произнася с решение, с което отхвърля жалбата или допуска кандидата. Решението се обявява на интернет страницата на Висшия съдебен съвет.

(6) Решението по ал. 5 може да се обжалва пред Върховния административен съд в 7-дневен срок от обявяването му.

(7) Върховният административен съд разглежда жалбата незабавно в закрито заседание, като преписи от нея не се връчват на страните. Определението на съда е окончателно.

(8) Обжалването по ал. 4 и ал. 6 спира изпълнението.”

§ 52. В чл. 183 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. В ал. 1, изречение второ думите „Висшият съдебен съвет” се заменят със „съответната колегия на Висшия съдебен съвет”.

т.2. В ал. 2 думата „поне” се заличава и се създава изречение второ:

„(2) Комисията се ръководи от председател, който е магистрат от редовните й членове, определен по старшинство съгласно чл. 237”.

т.3. В ал. 3 думите „равен или” се заличават и накрая се добавя „и със стаж на съответната длъжност не по-малко от 5 години”

т.4. В ал. 4 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят със „съответната колегия на Висшия съдебен съвет”.

§ 53. В чл. 184 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. Ал. 2 се изменя така:

„(2) Писменият изпит е анонимен и се състои в решаване на тест и казус от съответния правен отрасъл, като се формира обща оценка по начин, определен с наредба на Висшия съдебен съвет.”

т.2. Създава се ал. 6:

„(6) До класиране се допуска кандидат, издържал устния изпит с оценка не по-ниска от много добър „4,50”.

§ 54. В чл. 186 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. В ал. 1 се създава изречение трето:

„При последващ равен резултат конкурсната комисия класира кандидата с по-голям общ юридически стаж”.

т.2. В ал. 2 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят със „съответната колегия на Висшия съдебен съвет”.

т.3. В ал. 3 думите „Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи предлага на Висшия съдебен съвет” се заменят с „Комисията по предложенията и атестирането на съдии, съответно Комисията по предложенията и атестирането на прокурори и следователи предлага на съответната колегия на Висшия съдебен съвет”.

т.4. В ал. 4 в началото думите „Висшият съдебен съвет” се заменят със „Съответната колегия на Висшия съдебен съвет”.

т.5. В ал. 5 в началото думите „Висшият съдебен съвет” се заменят със „Съответната колегия на Висшия съдебен съвет”, а думата „установил” се заменя с „установила”.

т.6. В ал. 6, изречение първо думите „Висшия съдебен съвет” се заменят със „съответната колегия на Висшия съдебен съвет”.

т.7. В ал. 7 думите „Висшият съдебен съвет” се заменят с „Пленумът на Висшия съдебен съвет”, а думите „окончателния списък на” се заличават.

§ 55. В чл. 186а се правят следните изменения и допълнения:

т.1. В ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

а) създава се ново изречение второ:

„При равен резултат конкурсната комисия класира кандидата с по-голям общ юридически стаж”.

б) Досегашното изречение второ става изречение трето, като в началото след думата „При” се добавя „последващ”.

т.2. В ал. 2 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят със „съответната колегия на Висшия съдебен съвет”.

т.3. Ал.3, 4, 5 и 6 се изменят така:

„(3) Комисията по предложенията и атестирането на съдии, съответно Комисията по предложенията и атестирането на прокурори и следователи, въз основа на резултатите от класирането по ал. 1 и на становището по ал. 2, внася в съответната колегия на Висшия съдебен съвет предложение за първоначално назначаване в съответните органи на съдебната власт.”

(4) Преди приемане на решение по ал. 5 съответната колегия на Висшия съдебен съвет проверява дали класираният на първо място кандидат отговаря на изискванията по чл. 162 и 164. Проверката се извършва въз основа на документите, представени от кандидата. При проверката съответната колегия на Висшия съдебен съвет взема предвид и становището на Комисията "Професионална етика и превенция на корупцията".

(5) Пленумът на Висшия съдебен съвет приема решение за назначаване на кандидатите по поредността на класирането до попълване на местата, за които е обявен конкурсът, след три поредни класирания или с решение отказва назначаването на кандидат, за който е установил, че не отговаря на изискванията по чл. 162 и 164.

(6) В едномесечен срок от назначаването кандидатите подават декларация за обстоятелствата по чл. 195, ал. 1.

§ 56. Чл. 187 се изменя така:

„Чл. 187. (1) Допуснатите до участие в конкурса лица могат да обжалват решенията на Пленума на Висшия съдебен съвет по този раздел пред Върховния административен съд в 7-дневен срок от обявяването им на интернет страницата на Висшия съдебен съвет.

(2) Върховният административен съд разглежда жалбата по реда на чл. 36.”

§ 57. В глава девета наименованието на раздел IIа се изменя така:

„Конкурс за повишаване в длъжност и за преместване на съдия, прокурор и следовател в районните, окръжните, административните, военните, апелативните съдилища, специализирания наказателен съд, апелативния специализиран наказателен съд и съответните прокуратури и следствените органи към тях.”

§ 58. В чл. 188, ал. 1 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят със „съответните колегии на Висшия съдебен съвет”.

§ 59. В чл. 189 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. В ал. 1 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят със „съответните колегии на Висшия съдебен съвет”.

т.2. Създава се нова ал. 4:

„(4) Преместване на равна по степен длъжност в органите на съдебната власт, когато кандидатът е само един се извършва без провеждане на събеседване.”

т.3. Досегашната ал. 4 става ал. 5, като думите „Висшия съдебен съвет” се заменят със „съответните колегии на Висшия съдебен съвет”.

т.4. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и се изменя така:

„ (6) В конкурсните комисии не могат да участват членове на Висшия съдебен съвет, административните ръководители и техните заместници.”

т.5. Досегашната ал. 6 става ал. 7.

т.6. Досегашната ал. 7 става ал. 8, като думите „Висшият съдебен съвет” се заменят със „съответната колегия на Висшия съдебен съвет”.

т.7. Досегашната ал. 8 става ал. 9, като думите „Висшия съдебен съвет” се заменят със „съответната колегия на Висшия съдебен съвет”.

§ 60. Създава се чл. 189а:

„Чл. 189а (1) Съответните колегии на Висшия съдебен съвет определят 20 на сто от броя на свободните длъжности в съдилищата, прокуратурите и следствените органи по чл. 189, ал. 1 за заемането им чрез конкурс по реда на раздел IIа от съдебни и прокурорски помощници.

(2) Кандидати за заемане на длъжност в органите на съдебната власт по ал. 1 могат да бъдат:

1. за съдия в районен съд - лицата, заемащи длъжност съдебен помощник в окръжните и апелативните съдилища, специализирания наказателен, апелативния специализиран наказателен съд и Върховния касационен съд в продължение на най-малко 5 години;

2. за съдия в окръжен съд - лицата, заемащи длъжност съдебен помощник в апелативните съдилища, специализирания наказателен, апелативния специализиран наказателен съд и Върховния касационен съд в продължение на най-малко 8 години;

3. за съдия в административен съд – лицата, заемащи длъжност съдебен помощник във Върховния административен съд в продължение на най-малко 8 години;

4. за прокурор в районна прокуратура - лицата, заемащи длъжност прокурорски помощник в окръжните и апелативните прокуратури, специализираната прокуратура, апелативната специализирана прокуратура, Върховната касационна прокуратура и Върховната административна прокуратура в продължение на най-малко 5 години;

5. за прокурор в окръжна прокуратура и следовател в окръжен следствен отдел в окръжна прокуратура - лицата, заемащи длъжност прокурорски помощник в апелативните прокуратури, специализираната прокуратура, апелативната специализирана прокуратура, Върховната касационна прокуратура и Върховната административна прокуратура в продължение на най-малко 8 години.

(3) Кандидатите по ал. 2 следва да отговарят на изискванията по чл. 162 и да имат стажа по чл. 164 за длъжността за която е обявен конкурс.

§ 61. В чл. 191 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. В чл. 191, ал. 1, изречение първо накрая се добавя изразът „и е придобил статут на несменяемост."

т.2. В ал. 2 думите „във Висшия съдебен съвет" се заменят с „в съответната колегия на Висшия съдебен съвет".

т.3. В ал. 3 думите „Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи" се заменят с „Комисията по предложенията и атестирането на съдии, съответно Комисията по предложенията и атестирането на прокурори и следователи".

т.4. В ал.5 изречение трето се изменя така:

„В тридневен срок от обявяването на списъците кандидатите, които не са допуснати, могат да оспорят недопускането си пред съответната колегия на Висшия съдебен съвет по реда на чл. 182."

§ 62. В чл. 192, ал. 3 думите „Висшия съдебен съвет" се заменят със „съответната колегия на Висшия съдебен съвет".

§ 63. В чл. 193, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. В ал.1 думите „Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи" се заменят с „Комисията по предложенията и атестирането към съответната колегия на Висшия съдебен съвет";

т.2. В ал. 2 думите „Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи" се заменят с „Комисията по предложенията и атестирането към съответната колегия на Висшия съдебен съвет", а думите „Висшия съдебен съвет" се заменя с „Пленума на Висшия съдебен съвет";

т.3. Ал. 3, 4 и 5 се изменят така:

„(3) Преди приемане на решението по ал. 4 съответната колегия на Висшия съдебен съвет проверява дали класираният на първо място кандидат отговаря на изискванията за стаж по чл. 164, както и дали притежава необходимите професионални и нравствени качества.

(4) Пленумът на Висшия съдебен съвет приема решение за повишаване или за преместване на съдия, прокурор или следовател по поредността на класирането до попълване на местата или с решение отказва назначаването на кандидат, за когото е установил, че не отговаря на изискванията по чл. 162 и 164, като в този случай се назначава следващият класиран кандидат, който отговаря на изискванията.

(5) Решението на Пленума на Висшия съдебен съвет по ал. 4 може да се обжалва при условията и по реда на чл. 187."

т.4. Ал. 6 се отменя.

§ 64. В глава девета след чл. 193 се създава Раздел IIб с чл. 193а – 194:

„Раздел IIб

Конкурс за повишаване в длъжност и за преместване на съдия, прокурор и следовател във Върховния касационен съд, Върховния административен съд, Върховната касационна прокуратура, Върховната административна прокуратура и Националната следствена служба

Чл. 193а. (1) Административните ръководители от органите на съдебната власт по този раздел уведомяват съответната колегия на Висшия съдебен съвет за свободните длъжности.

(2) Организацията по провеждането на конкурсите се извършва от администрацията на Висшия съдебен съвет.

Чл. 193б. (1) Свободните длъжности в органите на съдебната власт по този раздел се обявяват от съответната колегия на Висшия съдебен съвет по реда на чл. 179 поотделно за всеки орган на съдебната власт, и се заемат след конкурс по документи.

(2) Конкурсът се провежда от комисия, определена чрез жребий от съответния орган на съдебната власт по този раздел. Комисията се състои от председател, 6 редовни членове и трима резервни членове.

(3) В конкурсната комисия не могат да участват членове на Висшия съдебен съвет, административните ръководители и техните заместници, както и магистрати със стаж по-малък от 5 години на длъжност в съответния орган на съдебната власт по този раздел.

Чл. 193в. Обявлението по чл. 193б, ал. 1 се прави поне веднъж годишно и съдържа броя, вида на длъжностите и органите на съдебната власт по този раздел, за които се отнасят.

Чл. 193г. (1) Кандидат за заемане на длъжност по чл. 193а, ал. 1 може да е съдия, прокурор или следовател, който има стажа по чл. 164 за обявената свободна длъжност.

(2) Кандидатът подава документи във Висшия съдебен съвет.

(3) Комисиите по предложенията и атестирането към съответните колегии на Висшия съдебен съвет извършват проверка на документите на всички кандидати.

(4) Списъкът на всички кандидати се обявява на интернет страницата на Висшия съдебен съвет, като за кандидатите, които не отговарят на условията, се посочва основанието.

(5) Списъците на допуснатите и недопуснатите за участие в конкурса лица се обявяват по реда на ал. 4 не по-малко от 14 дни преди датата на провеждане на конкурса. В списъка на лицата, които не са допуснати за участие в конкурса, се посочва и основанието за недопускане. В тридневен срок от обявяването на списъците кандидатите, които не са допуснати, могат да оспорят недопускането си пред съответната колегия на Висшия съдебен съвет по реда на чл. 182.

Чл. 193д. (1) Конкурсната комисия при Върховния касационен съд и Върховния административен съд прави комплексна оценка на кандидатите за целите на конкурса и ги класира и по следните критерии:

1. стаж в органите на съдебната власт;
2. ранг;
3. оценка от последната атестация;
4. оценка на практическите умения на кандидата след посещение на съдебни заседания, когато комисията счете това за необходимо;
5. способност за работа в екип;
6. допълнителна професионална квалификация;
7. резултати от конкретни проверки от Инспектората на Висшия съдебен съвет.

(2) Конкурсната комисия при Върховната касационна прокуратура, Върховната административна прокуратура и Националната следствена служба прави комплексна оценка на кандидатите за целите на конкурса и ги класира и по следните критерии:

1. стаж в органите на съдебната власт;
2. ранг;
3. оценка от последната атестация;
4. оценка на практическите умения на кандидата;
5. способност за работа в екип;
6. допълнителна професионална квалификация;
7. резултати от конкретни проверки от Инспектората на Висшия съдебен съвет.

(3) Конкурсните комисии изготвят протокол за класиране на кандидатите заедно с мотивирано становище.

(4) Конкурсните комисии при Върховния касационен съд и Върховния административен съд представят резултатите от класирането заедно с цялата конкурсна документация и протокол на Пленума на съответния съд. В 7-дневен срок председателят на съда е длъжен да свика и да насрочи Пленум, който с тайно гласуване изразява положително или отрицателно становище по кандидатурите. Участващите в конкурса командировани съдии нямат право на глас. Решението на Пленума се изпраща на съответната колегия на Висшия съдебен съвет.

(5) Конкурсните комисии при Върховната касационна прокуратура, Върховната административна прокуратура и Националната следствена служба представят резултатите от класирането заедно с цялата конкурсна документация и протокол на главния прокурор, който може за изрази становище по класирането и изпраща цялата документация на съответната колегия на Висшия съдебен съвет.

(6) Комисията „Професионална етика и превенция на корупцията” на Висшия съдебен съвет извършва преценка за притежаваните нравствени качества от първите трима кандидати за всяка длъжност и изготвя становище за всеки кандидат въз основа на документите, представени от кандидата, и документите, съдържащи се в кадровото дело, относно

резултатите от проверките на Инспектората към Висшия съдебен съвет, поощренията и наказанията, сигналите за нарушение на правилата за професионална етика на съдиите, прокурорите и следователите.

(7) Резултатите от класирането се обявяват на интернет страницата на Висшия съдебен съвет.

Чл. 193е. (1) Резултатите от класирането на кандидатите заедно с цялата конкурсна документация и със становището на Комисия "Професионална етика и превенция на корупцията" се предоставят на Комисиите по предложенията и атестирането към съответните колегии на Висшия съдебен съвет.

(2) Комисиите по предложенията и атестирането към съответните колегии на Висшия съдебен съвет внасят в Пленума на Висшия съдебен съвет мотивирано предложение за повишаване или за преместване на кандидатите, класирани на първо място за длъжностите в съответните органи на съдебната власт.

(3) Преди приемане на решението по ал. 4 съответната колегия на Висшият съдебен съвет проверява дали класираният на първо място кандидат отговаря на изискванията за стаж по чл. 164, както и дали притежава необходимите професионални и нравствени качества.

(4) Пленумът на Висшия съдебен съвет приема решение за повишаване или за преместване на съдия, прокурор или следовател по поредността на класирането до попълване на местата или с решение отказва назначаването на кандидат, за когото е установил, че не отговаря на изискванията по чл. 162 и 164. В този случай се назначава следващият класиран кандидат, който отговаря на изискванията.

(6) Решенията на Пленума на Висшия съдебен съвет могат да се обжалват при условията и по реда на чл. 187.”

Чл. 194. В случаите на закриване на съдилища, прокуратури и следствени органи или при намаляване числеността на длъжностите в тях Пленумът на Висшият съдебен съвет разкрива съответните длъжности в друг равен по степен орган на съдебната власт по възможност в същия апелативен район и преназначава на тях без конкурс съдиите, прокурорите и следователите.”

§ 65. В глава девета след чл. 194 се създава раздел IIв с чл. 194а – 194в:

„Раздел IIв

Избор на административни ръководители в органите на съдебната власт

Чл. 194а (1) Свободните длъжности за административни ръководители в органите на съдебната власт, с изключение на председателите на Върховния касационен съд, Върховния административен съд и главния прокурор се обявяват от съответната колегия на Висшия съдебен съвет с решение, което се обнародва в

"Държавен вестник" и на интернет страницата на Висшия съдебен съвет, и се заемат след избор.

(2) Кандидатите за административни ръководители се оповестяват публично на интернет страницата на Висшия съдебен съвет заедно с кратка биография на кандидата, и концепция за работата си като административни ръководители.

(3) За участие в избора кандидатите за административни ръководители подават документите по чл. 181, ал. 3 във Висшия съдебен съвет, заедно с концепцията по ал. 2. Комисиите по предложенията и атестирането към съответните колегии на Висшия съдебен съвет извършват проверка на документите и допускат до участие в избора всички кандидати, които отговарят на изискванията по чл. 164 и чл. 169, ал. 1.

(4) Списъците на допуснатите и недопуснатите за участие в избора кандидати се обявяват на интернет страницата на Висшия съдебен съвет най-малко 14 дни преди датата на провеждане на избора.

(5) В списъка на кандидатите, които не са допуснати за участие в избора, се посочва и основанието за недопускане. В тридневен срок от обявяването на списъците кандидатите, които не са допуснати, могат да оспорят недопускането си пред Пленума на Висшия съдебен съвет по реда на чл. 182.

(6) Юридически лица с нестопанска цел, регистрирани за осъществяване на обществено полезна дейност, висши училища и научни организации не по-късно от 7 дни преди събеседването по чл. 194б могат да представят на съответната колегия на Висшия съдебен съвет становища за кандидата, включващи и въпроси, които да му бъдат поставяни. Анонимни становища и сигнали не се разглеждат. На кандидатите се дава възможност за писмен отговор по поставените въпроси. Представените становища и въпроси се публикуват на интернет страницата на Висшия съдебен съвет в срок до три дни след представянето им. Не се публикуват конкретни данни, съставляващи класифицирана информация, както и факти от интимния живот на лицата.

Чл. 194б. (1) Процедурата по избор на административни ръководители се провежда от Пленума на Висшия съдебен съвет чрез събеседване. В рамките на събеседването се прави преценка на кандидата за:

1. професионалната му подготовка като съдия, прокурор или следовател въз основа на резултатите от извършените до момента периодични атестирания;

2. управленската му компетентност като административен ръководител, за което кандидатът защитава концепция за стратегическо управление на съответния орган на съдебната власт;

3. нравствените качества на кандидатите въз основа на мотивирано становище на Комисията "Професионална етика и превенция на корупцията".

(2) Становището по ал. 1, т. 3 се предоставя на кандидатите не по-късно от три дни преди датата на събеседването.

(3) По време на събеседването членовете на Пленума на Висшия съдебен съвет могат да отправят въпроси към кандидата и въз основа на становищата по чл. 194а, ал. 6.

(4) Пленумът на Висшия съдебен съвет приема решение за назначаване на кандидата, който отговаря на изискванията по чл. 164 и чл. 169, ал. 1 и е придобил статут на несменяемост, като решението се приема и въз основа на преценката по ал. 1, т. 2.

(5) Решението на Пленума на Висшия съдебен съвет по ал. 4 може да се обжалва при условията и по реда на чл. 187.”

§ 66. В чл. 196 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. Досегашният текст става ал. 1 и се изменя така:

(1) Атестиране се провежда:

1. предварително – на третата година от назначаването на длъжност съдия, прокурор или следовател, а за младшите съдии и младшите прокурори преди назначаването им на длъжност съдия или прокурор. В последния случай се взема предвид оценката на неговия наставник съдия или прокурор;

2. за придобиване на статут на несменяемост - с навършване на петгодишен стаж като съдия, прокурор или следовател. Това атестиране се счита и за първо периодично атестиране;

3. периодично - на всеки четири години от последното атестиране до получаване на две поредни/последователни положителни комплексни оценки от периодично атестиране или достигане до длъжността съдия, прокурор или следовател съответно във Върховния касационен съд, Върховния административен съд, Върховната касационна прокуратура, Върховната административна прокуратура и Националната следствена служба, на административен ръководител и на заместник на административен ръководител;

4. извънредно - в случаите на чл. 197, ал. 4.”

т.2. Създава се ал. 2:

„(2) Съдиите от Върховния касационен съд и от Върховния административен съд, прокурорите от Върховната касационна прокуратура и Върховната административна прокуратура и следователите от Националната следствена служба подлежат на атестиране само при условията на чл. 197, ал. 4.”

§ 67. В чл. 197 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. Създава се нова ал. 1:

„(1) Предварителното атестиране има за цел да прецени обективно възможностите на магистрата още в началото на неговата професия. Това атестиране има значение при цялостната оценка, която се дава с оглед придобиване статут на несменяемост.”

т.2. Досегашната ал. 1 става ал. 2, като последното изречение се отменя.

т.3. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

т.4. Създава се ал. 4:

„(4) Извънредното атестиране се извършва след приключване на периодичното атестиране ако от последното периодично атестиране са изминали повече от четири години при следните случаи:

1. когато съдия, прокурор или следовател участва в конкурс за повишаване или преместване в длъжност;

2. когато съдия, прокурор или следовател участва в избор за административен ръководител.”

т.5. Досегашната ал. 3 става ал. 5, като „Висшия съдебен съвет” се заменя със „съответната колегия на Висшия съдебен съвет”.

§ 68. В чл. 198 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. В ал. 1 т. 4 се изменя така:

„4. „спазване на Кодекса за етично поведение на българските магистрати ".

т.2. В ал. 2 т. 2 и т. 3 се изменят така:

„2. брой необжалвани от подлежащите на обжалване съдебни актове; потвърдени обжалвани съдебни актове; отменени или обезсилени съдебни актове (изцяло или частично) и основанията за това;

т.3. резултатите от проверките на Инспектората към Висшия съдебен съвет, ако такива са проведени за относимия период. Липсата на извършени проверки не се отразява на резултатите от атестирането.”

т.4. Ал. 3 и ал. 4 се отменят.

§ 69. В чл. 199, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. Създава се нова т. 1:

„1. администриране на дела и жалби, подготовка за съдебно заседание;”

т.2. Досегашните т. 1 и т. 2 стават съответно т. 2 и т. 3.

§ 70. В чл. 200, ал. 3 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят със „съответната колегия на Висшия съдебен съвет”.

§ 71. В чл. 203 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. В ал. 1 в края на изречението се поставя запетая и се добавя „както и от по-горния административен ръководител и по решение на комисията по предложенията и атестирането към съответната колегия на Висшия съдебен съвет".

т.2. В ал. 2 думите „Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи не по-късно” се заменят с „комисията по предложенията и атестирането към съответната колегия на Висшия съдебен съвет не по-рано".

т.3. В ал. 3 думите „Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи” се заменят с „Комисията по

предложенията и атестирането към съответната колегия на Висшия съдебен съвет ", а думите „не по-късно от 6 месеца" се заменят с „не по-рано от 1 месец".

т.4. Създават се ал. 4 и ал. 5:

„(4) Периодът на последващото атестиране започва непосредствено след приключване на периода от предходното атестиране.

„(5) Атестиране, независимо от вида му, се провежда, ако магистратът реално е работил най-малко една година през атестационния период."

§ 72. В чл. 204 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. В ал. 2 т. 1, т. 2 и т. 3 се отменят.

т.2. Създава се ал. 3:

„(3) Комисията по предложенията и атестирането към съответната колегия на Висшия съдебен съвет провежда извънредно атестиране на:

1. заместниците на административните ръководители и на съдиите от Върховния касационен съд и от Върховния административен съд в случаите по чл. 197, ал. 4;

2. заместниците на главния прокурор и на прокурорите от Върховната касационна прокуратура и от Върховната административна прокуратура в случаите по чл. 197, ал. 4;

3. директора на Националната следствена служба и на следователите от Националната следствена служба в случаите по чл. 197, ал. 4;

4. административните ръководители на районните, окръжните, административните, военно-окръжните и апелативните съдилища, както и на специализирания наказателен съд, апелативния специализиран наказателен съд и на военно-апелативния съд;

5. административните ръководители на районните, окръжните, военно-окръжните и апелативните прокуратури, както и на специализираната и апелативната специализирана прокуратура и на военно-апелативната прокуратура;

6. административните ръководители на Софийския районен съд, Софийския градски съд, Софийската районна прокуратура и Софийската градска прокуратура."

§ 73. В чл. 204а се правят следните изменения и допълнения:

т.1. Ал. 1 се изменя така:

„(1) При провеждане на атестирането помощните атестационни комисии и Комисиите по предложенията и атестирането към съответните колегии на Висшия съдебен съвет извършват задължително проверка на деловодните книги, протоколите за извършените от съдиите, прокурорите и следователите процесуални действия и на техни актове от периода на атестирането."

т.2. Ал. 2 се изменя така:

„(2) За провеждане на атестирането помощните атестационни комисии и Комисиите по предложенията и атестирането към съответните

колегии на Висшия съдебен съвет могат да изслушат атестирания съдия, прокурор, следовател и заместник на административен ръководител и могат да събират друга допълнителна информация по показателите за атестиране.”

т.3. В ал. 3 думите „Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи изготвя” се заменят с: „Комисиите по предложенията и атестирането към съответните колегии на Висшия съдебен съвет изготвят”

т.4. Създава се ал. 5:

„(5) Срокът за изготвяне на атестация от помощните комисии е 3 месеца от възлагането й. На членовете на помощните атестационни комисии Висшия съдебен съвет определя допълнително възнаграждение от бюджета на Висшия съдебен съвет.”

§ 74. В чл. 205 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. В ал. 1 думите „Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи предоставя” се заменят с: „Комисиите по предложенията и атестирането към съответните колегии на Висшия съдебен съвет предоставят”, а „Висшия съдебен съвет” се заменят със „съответната колегия на Висшия съдебен съвет”.

т.2. В ал. 2 думите „Висшият съдебен съвет изслушва” се заменят с „съответната колегия на Висшия съдебен съвет може да изслуша”.

т.3. Ал. 3 се изменя така:

„(3) Когато съответната колегия на Висшия съдебен съвет уважи възражението се изготвя нова комплексна оценка.”

§ 75. В чл. 206 думите „периодичното атестиране” се заменят с „атестирането”, а думите „Висшия съдебен съвет” се заменят със „съответната колегия на Висшия съдебен съвет”.

§ 76. В чл. 207 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. В ал. 1 думите „на съответната длъжност” се заменят с „в органите на съдебната власт”.

т.2. Ал. 2 се отменя.

§ 77. В чл. 209 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. Ал. 1 се изменя така:

„(1) Атестиране на съдия, прокурор или следовател за придобиване на статут на несменяемост се извършва от Комисиите по предложенията и атестирането към съответните колегии на Висшия съдебен съвет, които изготвят комплексна оценка в едномесечен срок от постъпване на предложение по чл. 203, ал. 1. Комплексната оценка се предоставя на атестирания, който може да направи писмено възражение пред съответната колегия на Висшия съдебен съвет в 7-дневен срок.”

т.2. В ал. 2 думите „Висшият съдебен съвет” се заменят със „съответната колегия на Висшия съдебен съвет;

т.3. Ал. 3 се изменя така:

„(3) Когато съответната колегия на Висшия съдебен съвет уважи възражението се изготвя нова комплексна оценка.”

т.4. Ал. 4 се изменя така:

„(4) Комплексната оценка за несменяемост се приема с решение на съответната колегия на Висшия съдебен съвет.

т.5. В ал. 5 думите „Висшият съдебен съвет” се заменят с „Пленумът на Висшия съдебен съвет”.

т.6. Създава се ал.6:

„(6) Решенията по ал. 4 и ал. 5, както и тези по чл.206 и 207 могат се де обжалват пред Върховния административен съд по реда на чл. 36.”

§ 78. Създава се нов чл. 209а:

„Чл. 209а. Пленумът на Висшия съдебен съвет приема наредба за атестирането на съдии, прокурори и следователи и на административни ръководители и заместници на административните ръководители, командироването и конкурсите. С наредбата се определят и критериите за отчитане степента на натовареност на органите на съдебната власт. Наредбата се обнародва в "Държавен вестник".

§ 79. В чл. 210 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. Досегашният текст става ал. 1, като т. 4 се отменя.

т.2. Създават се ал. 2 и ал. 3:

„(2) Прокурорите и следователите са длъжни да изпълняват и други дейности, свързани със службата им, които са им възложени от административния ръководител.

(3) Съдиите са длъжни да изпълняват възложените от административния ръководител дейности във връзка с организацията на работата на съда.”

§ 80. В чл. 218, ал.3 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет”.

§ 81. В чл. 227 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. Създават се нови ал. 2, 3 и 4:

„(2) Когато командироването на съдия следва да бъде продължено след изтичане на срока по ал. 1, за командирования се взема писмено становище от председателя на състава, или на отделението, или ресорния заместник на административния ръководител в съответния съд, където съдията е командирован.

(3) Когато командироването на прокурор или следовател следва да бъде продължено след изтичане на срока по ал. 1, за командирования се взема писмено становище от ресорния му пряк ръководител в съответния орган в прокуратурата или следствието, където е командирован.

(4) Административни ръководители на органите на съдебна власт не могат да бъдат командировани.”

т.2. Досегашните ал. 2, 3, 4 стават съответно ал. 5, 6, 7.

§ 82. В чл. 228, ал.2 думите „Висшият съдебен съвет” се заменят с „Пленумът на Висшия съдебен съвет”.

§ 83. В чл.230 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. В ал.1 думите „Висшият съдебен съвет” се заменят със „съответната колегия на Висшия съдебен съвет”; накрая се поставя запетая и се добавя „но за не повече от шест месеца”.

т.2. Ал.2 се изменя така:

„(2) Когато, извън случаите по ал. 1, срещу съдия, прокурор или следовател е образувано наказателно производство от общ характер, съответната колегия на Висшия съдебен съвет може да го отстрани за определен срок от длъжност до приключването на наказателното производство, но за не повече от шест месеца.”

т.3. В ал.3 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят със „съответната колегия на Висшия съдебен съвет”.

т.4. Създава се нова ал.4:

„(4) Временното отстраняване от длъжност на съдия, прокурор или следовател се извършва с мотивирано решение на съответната колегия на Висшия съдебен съвет.”

т.5. Досегашната ал.4 става ал.5;

т.6. Създава се ал.6:

„(6) В случаите по алинея 1, 2 и 4 отстраненият съдия, прокурор или следовател има право да получава ежемесечно 60 на сто от основното си възнаграждение за периода на временното му отстраняване от длъжност.”

§ 84. В чл.232 думите „Висшият съдебен съвет може да го отстрани” се заменят с „Пленумът на Висшия съдебен съвет или съответната колегия могат да го отстранят”.

§ 85. Създава се чл. 247а:

„Чл. 247а. Съдебните и прокурорските помощници могат да заемат длъжност съдия, прокурор и следовател в органите на съдебната власт при условията и по реда на раздел IIа.”

§ 86. В чл. 252, ал.2, след думите „Висшия съдебен съвет” точката се заменя със запетая и се добавя „а останалите представители се избират с решение на Пленума”.

§ 87. В чл. 253 се правят следните изменения:

т.1. В т.3 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет”;

т.2. В т.6 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет”;

§ 88. В чл. 257, ал.1 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет”.

§ 89. В чл. 258, ал.5 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят със „съответната колегия на Висшия съдебен съвет”.

§ 90. В чл. 258а, ал.3 думите „Висшият съдебен съвет” се заменят с „Пленумът на Висшия съдебен съвет”;

§ 91. В чл. 261 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят със „съответната колегия във Висшия съдебен съвет”.

§ 92. В чл. 262, ал.3 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят със „съответната колегия във Висшия съдебен съвет”

§ 93. В чл. 263 думите „Висшият съдебен съвет” се заменят с „Пленумът на Висшия съдебен съвет”.

§ 94. В чл. 302 думите „Висшият съдебен съвет” се заменят с „Съответната колегия на Висшия съдебен съвет”.

§ 95. В чл. 303, ал.1 думите „Висшият съдебен съвет” се заменят с „съответната колегия на Висшия съдебен съвет”.

§ 96. В чл. 304, ал.1 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят със „съответната колегия във Висшия съдебен съвет”.

§ 97. В чл. 309 накрая на изречението се поставя запетая и се добавя „и настъпилите от него за съответния орган на съдебната власт последици”.

§ 98. В чл. 311 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. т.2 се изменя така:

„2. съответната колегия на Висшия съдебен съвет - за наказанията по чл. 308, ал. 1, т. 3 на съдия, прокурор или следовател;”

т.2. Създава се нова т.3

„3. Пленума на Висшия съдебен съвет за наказания:

а) на административен ръководител или заместник на административен ръководител;

б) по чл. 308, ал. 1, т. 4 и т. 6 на съдия, прокурор или следовател;

в) по чл. 308, ал. 3 на изборен член на Висшия съдебен съвет;”

3. Досегашната т.3 става т.4

§ 99. В чл.312, ал.1 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. Създава се нова т.4:

„4. съответната колегия на Висшия съдебен съвет;”

т.2. Досегашната т.4 става т.5, като думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет”.

т.3. Досегашната т.5 става т.6.

§ 100. В чл.313, ал.1 изразът „чл.311, т.1 и 3” се заменя с „чл.311, т.1 и 4”, а след израза „чл.311, т.2” се добавя „и 3”.

§ 101. В чл.314 се правят следните изменения:

т.1. В ал.2 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят със „съответната колегия на Висшия съдебен съвет”;

т.2. В ал.3 думите „Висшият съдебен съвет” се заменят със „Съответната колегия на Висшия съдебен съвет”;

т.3. Ал.5 се изменя така:

„(5) Когато в хода на дисциплинарното производство се установи, че е налице основание за налагане на наказание по чл. 308, ал. 1, т. 3, 4 и 6, административният ръководител прави предложение за налагане на наказанието до Пленума или съответната колегия на Висшия съдебен съвет и незабавно изпраща преписката.”

§ 102. В чл.316 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. В ал.1 думите „решение на Висшия съдебен съвет” се заменят с „решение на Пленума или на съответната колегия на Висшия съдебен съвет”

т.2. В ал.3 изречение първо се изменя така:

„(3) Когато образува дисциплинарно производство, Пленумът или съответната колегия на Висшия съдебен съвет чрез жребий определя тричленен дисциплинарен състав, който се състои от членове на Инспектората към Висшия съдебен съвет.”

§ 103. В чл.318 се правят следните допълнения:

т.1. В ал.1 накрая се добавя „и за тях се изготвя пълен стенографски протокол”;

т.2. В ал.4 след думата „защитник” се добавя „задължително”.

§ 104. В чл. 319 се правят следните изменения:

т.1. В ал. 1 думата „решение” се заменя с „мотивирано становище”, а думата „становище” се заменя с „мнение”.

т.2. Ал. 2 се отменя.

§ 105. Чл.320 се изменя така:

„Чл. 320. (1) В тридневен срок от приемането на мотивирано становище дисциплинарният състав го представя на председателстващия Пленума или съответната колегия на Висшия съдебен съвет заедно с преписката по делото за незабавното им внасяне пред органите по чл. 311, т. 2 и 3.

(2) Пленумът или съответната колегия на Висшия съдебен съвет разглежда предложението на дисциплинарния състав за налагане на дисциплинарно наказание в 14-дневен срок от внасянето му.

(3) Пленумът или съответната колегия на Висшия съдебен съвет може да отхвърли предложението за налагане на дисциплинарно наказание или да наложи дисциплинарно наказание, включително наказанията по чл. 308, ал. 1, т. 1 и 2.

(4) Решението на Пленума или на съответната колегия на Висшия съдебен съвет се приема с мнозинство повече от половината от членовете и се мотивира. За мотиви на решението се смятат и мотивите на дисциплинарния състав, както и изказаните съображения от членовете на органите по чл. 311, т.2 и 3.

(5) Когато в хода на дисциплинарното производство пред съответната колегия на Висшия съдебен съвет се установи, че е налице основание по чл. 311, ал. 1, т. 3 съответната колегия на Висшия съдебен съвет прави предложение за налагане на наказанието пред Пленума на Висшия съдебен съвет и незабавно му изпраща преписката.

(6) Решението на съответната колегия на Висшия съдебен съвет по чл.314, ал.3, както и решението на Пленума на Висшия съдебен съвет по чл.320, ал.4 се съобщава незабавно по реда на Административнопроцесуалния кодекс на лицето, привлечено към дисциплинарна отговорност, и на вносителя на предложението.”

§ 106. В чл. 322 думите „решението на Висшия съдебен съвет” се заменят с „решението по чл. 314, ал. 3 на съответната колегия на Висшия съдебен съвет и на решението по чл. 320, ал. 4 на Пленума на Висшия съдебен съвет”

§ 107. Чл. 323 се изменя така:

„Чл. 323 (1) Решенията по чл.314, ал.3 на съответната колегия на Висшия съдебен съвет и по чл. 320, ал. 4 на Пленума на Висшия съдебен съвет, могат да се обжалват от лицето, на което е наложено дисциплинарно наказание и от вносителя на предложението, пред Върховния административен съд в 7-дневен срок от съобщаването.

(2) Заповедта на министъра на правосъдието може да се обжалва от лицето, на което е наложено дисциплинарно наказание, пред Върховния административен съд в 7-дневен срок от съобщаването.

(3) Жалбата не спира изпълнението, освен ако Върховният административен съд реши друго.

(4) Жалбата се разглежда от тричленен състав на Върховния административен съд в двумесечен срок от постъпването ѝ в съда. При отмяна на наложеното дисциплинарно наказание преписката винаги се връща на дисциплинарнонаказващия орган.

(5) Решението на тричленния състав на Върховния административен съд подлежи на касационно обжалване в 7-дневен срок от съобщаването му пред петчленен състав на Върховния административен съд.

Петчленният състав разглежда делото в двумесечен срок от постъпването на касационната жалба.”

§ 108. В чл. 325 се правят следните изменения или допълнения:

т.1. В ал.1 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума или на съответната колегия на Висшия съдебен съвет”.

т.2. Създава се ал. 3:

„(3) За срока на изтърпяване на дисциплинарните наказания по чл. 308, ал. 1, т. 1, 2, 3, 4 и 5 магистратът не може да бъде назначаван на по-висока длъжност, повишаван на място в ранг и/или поощряван.”

§ 109. Чл. 326, ал. 1 се изменя така:

„(1) Дисциплинарното наказание, с изключение на дисциплинарното освобождаване от длъжност или уволнението, се заличава една година след изтърпяването му. Заличаването се извършва служебно от администрацията на Висшия съдебен съвет.”

§ 110. В чл. 327 се правят следните изменения и допълнения:

т.1. Досегашният текст става ал. 1 и се изменя така:

„(1) Административният ръководител може да обръща внимание на съдиите, прокурорите и следователите от съответния орган на съдебната власт за допуснатите от тях нарушения по образуването и движението на делата или по организацията на работата им, за което уведомява съответната колегия на Висшия съдебен съвет.”

т.2. Създават се ал. 2, 3 и 4:

„(2) Съответната колегия на Висшия съдебен съвет може с решение да обръща внимание на административните ръководители и заместниците на административните ръководители, с изключение на председателите на Върховния касационен съд и Върховния административен съд и главния прокурор, за допуснати от тях нарушения при случайното разпределение на делата и преписките, при сигнали за занижен контрол над магистратите и съдебните служители по спазване на графиците за провеждане на съдебните заседания и при други нарушения, които са с по-ниска степен на тежест от тези по чл. 307, ал. 4 и 6.

(3) Решението по ал. 2 се приема от съответната колегия на Висшия съдебен съвет по предложение на Инспектората към Висшия съдебен съвет.

(4) Заповедите на административните ръководители по ал. 1 и решенията на съответната колегия на Висшия съдебен съвет по ал. 2 могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс пред Върховния административен съд. Влезлите в сила съдебни решения се съобщават на съответната колегия на Висшия съдебен съвет и се прилагат към кадровите досиета на магистратите.”

§ 111. В чл. 342, ал.1 думите „Висшият съдебен съвет” се заменят с „Пленумът на Висшия съдебен съвет”.

§ 112. Чл. 345, ал.4 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет”.

§ 113. В чл. 350 думите „Висшият съдебен съвет” се заменят с Пленумът на Висшия съдебен съвет, по предложение на съответната колегия”.

§ 114. В чл. 355, ал.3 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет”.

§ 115. Създава се „Глава XVIII „а””:

„Глава XVIII „а””

Удостоверителни изявления и процесуални действия в електронна форма

Раздел I

Общи правила

Чл. 360а. (1) Органите на съдебната власт могат да извършват удостоверителни изявления, издават актове и извършват всички законово регламентирани процесуални действия в електронна форма.

(2) Заявяването и извършването на удостоверителни изявления от органите на съдебната власт в електронна форма се извършва при спазване на принципите и по реда на Закона за електронното управление, доколкото в този закон не е предвидено друго.

(3) Задълженията по тази глава възникват, когато гражданинът, съответно организацията или юридическото лице са заявили, че желаят извършването на процесуални действия да се осъществява в електронна форма. Такова заявление е налице и когато правните субекти използват електронна форма за подаване на изходяща от тях информация.

Чл. 360б. (1) Органите на съдебната власт използват информационни системи, одобрени от Пленума на Висшия съдебен съвет.

(2) Органите на съдебната власт са длъжни да използват информационни системи, които отчитат единно време по ред, определен със закон.

Чл. 360в. (1) Пленумът на Висшият съдебен съвет изгражда и поддържа единен портал за електронно правосъдие.

(2) По преценка на Пленума на Висшия съдебен съвет чрез единния портал за електронно правосъдие може да се осигурява достъп и до друга информация и функционалности.

Чл. 360г. Органите на съдебната власт поддържат интернет страници, чрез които се осигурява възможност за достъп до електронния

портал за извършване на процесуални действия и на удостоверителни изявления в електронна форма.

Чл. 360д. Органите на съдебната власт предоставят безпрепятствен, безплатен, пряк и постоянен електронен достъп на лицата до следната информация:

1. наименование на органа на съдебната власт;

2. адрес;

3. данни за кореспонденция, включително телефон и адрес на електронна поща или интернет страница с интерфейс за кореспонденция в електронна форма;

4. телефон, на който лицата могат да получат информация за начина на извършване на процесуалните действия в електронна форма и помощ за необходимите технически стъпки, които трябва да предприемат за това;

5. уникален идентификатор на органа на съдебната власт;

6. данни за банкови сметки, на които могат да се заплащат държавни такси, разноски и други задължения към органите на съдебната власт;

7. друга информация, предвидена в нормативен акт или в акт на Висшия съдебен съвет.

Чл. 360е. (1) Пленумът на Висшият съдебен съвет утвърждава правила с които определя:

1. изискванията към интернет страниците и деловодните системи на органите на съдебната власт;

2. техническите изисквания за извършване на процесуални действия и удостоверителни изявления в електронна форма и начините за извършването им;

3. форматите и техническите изисквания, на които трябва да отговарят електронните документи, изпращани към и от органите на съдебната власт, както и начините за подаването им от гражданите и организациите;

4. форматите на сканираните документи и на другите електронни доказателства, съхранявани по електронните дела;

5. начините за плащане по електронен път на държавни такси, разноски и други задължения към органите на съдебната власт;

6. използваните от органите на съдебната власт графични и други интерфейси на информационните системи;

7. електронните адреси, на които могат да се изпращат електронни изявления от органите на съдебната власт, в зависимост от определените начини на извършване на процесуални действия и удостоверителни изявления;

8. начина за определяне на служителите в съответните органи на съдебната власт, удостоверяващи съответствието на електронните образци с оригиналните документи въвеждани в електронната система;

9. организацията и реда за водене, съхранение и достъп до електронните дела и начина на съхранение на доказателствата и

доказателствените средства по делата, представляващи материален носител;

10. вътрешния оборот и съхранението на електронни документи, както и друга информация, обработвана в администрациите на органите на съдебната власт за изпълнение на техните правомощия, включително за нуждите на извършването на удостоверителни изявления в електронна форма.

11. вътрешния ред за използването на електронни подписи и електронна идентификация от органите на съдебната власт;

12. изискванията за оперативна съвместимост и сигурност на информацията, предавана между органите на съдебната власт, включително изискванията за интерфейси, стандарти за обмен, формати на предаваните електронни документи и начинът на обмен.

(2) Правилата по ал. 1 се публикуват на интернет страниците на Висшия съдебен съвет и на Министерството на правосъдието, на интернет страниците на органите на съдебната власт и на единния портал за електронно правосъдие.

Чл. 360ж. (1) Изявленията и актовете, подавани до органите на съдебната власт на хартиен носител, както и всички документи и информация на хартиен носител се въвеждат в информационната им система чрез снемане на електронен образ във вид и по начин, позволяващи възпроизвеждането им.

(2) Документите и информацията, представени на електронен носител, се въвеждат в информационната система на органите на съдебната власт чрез копиране по начин, гарантиращ пренасянето им без загуба, грешки или подправяне.

(3) Пълното и точно съответствие на снетия електронен образ със снемания оригинал, както и на копираната електронна информация се удостоверяват от служители, определени от административния ръководител на органа на съдебната власт съгласно Правилата на Пленума на Висшия съдебен съвет по чл.360е, ал.1, т.8.

(4) Електронните документи и информацията, създадени по посочения в ал. 1 начин, и копираните електронни документи и информация по ал. 2, се считат за идентични с подадените, съответно с копираните.

(5) Пленумът на Висшият съдебен съвет обезпечава технологичната и техническата възможност на органите на съдебната власт за извършване на действията по ал. 1 и 2.

Чл. 360з. (1) При извършване на процесуално действие, което поставя началото на отделно производство, в информационната система, използвана от органа на съдебната власт, се образува електронно дело.

(2) Органите на съдебната власт осигуряват съхраняване на доказателства, за които материалният носител има правно значение, както

и такива, които поради естеството си не могат да се преобразуват в електронна форма по реда на чл. 360ж.

(3) Органите на съдебната власт осигуряват на лицата, с право на достъп до електронните дела, отдалечен, непрекъснат и безплатен достъп, както и технологии и средства за достъп до електронните дела в помещенията, по седалището на органа. На лицата се осигурява и достъп до доказателствата по ал. 3.

(4) Органите на съдебната власт осигуряват поддържането и съхранението на електронните дела по начин, който не позволява случайното или незаконно унищожаване на данни от тях и не допуска неправомерен достъп, изменение или разпространение. За всяко електронно дело се съхранява информация за лицата и електронните адреси, от които е осъществяван достъп до делото, времето за достъп, както и извършените действия в информационната система на органите на съдебната власт.

(5) Органите на съдебната власт осигуряват съдействие на лицата, които поискат да осъществят достъп до електронните дела.

(6) Цялото или част от електронното дело може да се възпроизвежда в необходимия брой документи на хартиен носител под формата на официални преписи след заверка от служител, овластен от административния ръководител на съответния орган на съдебната власт. За издаването на препис се събира такса, определена с тарифа на Министерски съвет.

(7) Лицата с право на достъп до делото, могат да получат незаверено копие на хартиен носител на цялото или на част от електронното дело. За издаване на незаверено копие се събира такса като за фотокопие.

(8) Такса по ал. 6 и 7 не се дължи в случаите на освобождаване по чл. 83 от Гражданския процесуален кодекс, както и в други случаи, предвидени в закон.

Раздел II
Обмен на електронни документи

Чл. 360л. (1) Органите на съдебната власт обменят помежду си електронни дела и електронни документи автоматизирано и по електронен път в условия на оперативна съвместимост и гарантиране на сигурността на информацията, в съответствие с правилата по чл.360е, ал.1, т.12.

Чл. 360м. (1) Органите на съдебната власт обменят автоматизирано и по електронен път електронни документи с лицата, осъществяващи публични функции, с организациите, предоставящи обществени услуги, и с административните органи съгласно Закона за електронното управление.

(2) Лицата, организациите и административните органи по ал. 1 са длъжни да предоставят вътрешни електронни административни услуги на органите на съдебната власт, съобразно установените с настоящия закон срокове за постигане на техническа възможност.

Раздел III
Регистър на актовете на съдилищата

Чл. 360н. В електронния регистър на актовете на съдилищата, се обявяват съдебни актове и се извършват други отбелязвания в предвидените от закона случаи.

Чл. 360о. (1) Всеки съд незабавно обявява в регистъра своите актове.

(2) Актовете се публикуват със заличени лични данни.

(3) В регистъра не се публикуват актовете, с които се разкрива защитена от закон тайна и мотивите към тях, актовете, постановени по дела, разгледани при закрити врата и други актове, определени от Висшия съдебен съвет.

Чл. 360п. Регистърът е част от единната информационна система на съдилищата и се води и съхранява по начин, който гарантира сигурността на съдържащата се в него информация.

Чл. 360р. Достъпът до публикуваните в регистъра актове е публичен и безплатен.

Чл. 360с. Обявяването се извършва чрез последователно въвеждане в регистъра на данните, съставляващи акта. При технологична възможност данните се попълват автоматизирано.

Чл. 360т. При обявяване на последващ акт, който е свързан с предходен акт на същия орган, връзката между двата акта се отразява в регистъра.

Чл. 360у. Пленумът на Висшия съдебен съвет приема правила за воденето, съхраняването и достъпа до регистъра.”

§ 116. В чл. 362 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет”.

§ 117. В чл. 364, ал.1 и 2 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет”.

§ 118. В чл. 377а, ал.1 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет”.

§ 119. В чл. 385 ал.1 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет”.

§ 120. В чл. 390, ал.2 думите „Висшият съдебен съвет” се заменят с „Пленумът на Висшия съдебен съвет”.

§ 121. В чл. 391, ал.3, т.3 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят със „съответната колегия във Висшия съдебен съвет”.

§ 122. В чл. 403, ал.1 и 2 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет”.

§ 123. В чл. 403а думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет”.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 124. По смисъла на този закон:

1. „Електронен адрес" е идентифицируема чрез общоприет стандарт информационна система за получаване на електронни изявления.

2. „Особена форма" е форма за извършване на процесуални действия и актове, която по естеството си или по силата на нормативен акт не може да се осъществи по електронен път.

3. „Удостоверителни изявления” са изявления на орган на съдебната власт, с които се удостоверяват факти и обстоятелства във връзка с компетентността му.”

4. „Единен портал за електронно правосъдие” е интернет страница, чрез която се осигурява възможност за:

а) заявяване извършването на удостоверителни изявления по реда на Закона за електронното управление;

б) извършване на процесуални действия в електронна форма;

в) достъп до поддържаните от органите на съдебната власт електронни дела и публични регистри.

Единният портал за електронно правосъдие съдържа електронни препратки към интернет страниците и деловодни системи на органите на съдебната власт.

5. ”Електронно дело” е съвкупност от свързани електронни записи в информационната система, използвана от органа на съдебната власт, която съдържа всички електронни документи и информация, създадени или предоставени от гражданите и органите на съдебната власт във връзка с упражнени процесуални права или удостоверителни изявления, всички електронни документи и доказателства по чл. 360ж и други данни, обработвани от органа на съдебната власт във връзка с производството.

6. ”Регистърът на актовете на съдилищата”, наричан по-нататък “регистъра”, е електронна база данни, съдържаща актовете, които слагат край на производството пред съответната инстанция или подлежат на самостоятелно обжалване.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 125. За първоначално назначените до влизане в сила на този закон в органите на съдебната власт магистрати се прилага досегашния ред за атестиране.

§ 126. Образуваните до влизане в сила на този закон дисциплинарни производства се довършват по досегашния ред.

§ 127. (1) До влизането в сила на разпоредбата на чл. 360ж, ал. 6 действията по чл. 360ж, ал. 1-5 могат да се извършват от органите на съдебната власт при наличие на технологична готовност на съответния орган и решение на Пленума на Висшия съдебен съвет.

(2) До влизането в сила на разпоредбата на чл. 360в, ал. 2, т. 1-3 органите на съдебната власт могат да поддържат интернет страници, чрез които осигуряват възможност за извършване на процесуални действия и на удостоверителни изявления в електронна форма. Ако в този срок Висшият съдебен съвет е осигурил съответна функционалност за осъществяване на действията по т. 1-3, те могат да се извършват чрез единния портал за електронно правосъдие след решение на Пленума на Висшия съдебен съвет.

(3) Единната централизирана информационна система за прокуратурата се привежда в съответствие с изискванията на закона в срок до три години от обнародването на този закон в „Държавен вестник". След изтичането на този срок прокуратурите, съответните следствени органи към тях и органите на досъдебното производство, са задължени да използват тази система за извършването на процесуални действия в електронна форма и извършване на удостоверителни изявления.

(4) Единната деловодна информационна система за Върховен административен съд се привежда в съответствие с изискванията на закона в срок до две години от обнародването на този закон в „Държавен вестник". След изтичането на този срок административните съдилища са задължени да използват тази система за извършването на процесуални действия в електронна форма и извършване на удостоверителни изявления.

(5) Единната деловодна информационна система за Върховен касационен съд се привежда в съответствие с изискванията на закона, в срок до две години след реализиране необходимото техническо обезпечение. След изтичането на този срок всички съдилища, извън тези по ал.6 са задължени да използват тази система за извършването на процесуални действия в електронна форма и извършване на удостоверителни изявления.

§ 128. В Закона за защита на класифицираната информация (Обн. ДВ. бр.45 от 30 Април 2002г., попр. ДВ. бр.5 от 17 Януари 2003г., изм. ДВ. бр.31 от 4 Април 2003г., изм. ДВ. бр.52 от 18 Юни 2004г., доп. ДВ. бр.55 от 25 Юни 2004г., доп. ДВ. бр.89 от 12 Октомври 2004г., изм. ДВ. бр.17 от 24 Февруари 2006г., изм. ДВ. бр.82 от 10 Октомври 2006г., изм. ДВ. бр.46 от 12 Юни 2007г., изм. ДВ. бр.57 от 13 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.95 от 20 Ноември 2007г., изм. ДВ. бр.109 от 20 Декември 2007г., изм. ДВ. бр.36 от 4 Април 2008г., изм. ДВ. бр.66 от 25 Юли 2008г., изм. ДВ. бр.69 от 5 Август 2008г., изм. ДВ. бр.109 от 23 Декември 2008г.,

изм. ДВ. бр.35 от 12 Май 2009г., изм. ДВ. бр.42 от 5 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. ДВ. бр.16 от 26 Февруари 2010г., изм. ДВ. бр.88 от 9 Ноември 2010г., изм. ДВ. бр.23 от 22 Март 2011г., изм. ДВ. бр.48 от 24 Юни 2011г., изм. ДВ. бр.80 от 14 Октомври 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.44 от 12 Юни 2012г., доп. ДВ. бр.103 от 28 Декември 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.52 от 14 Юни 2013г., изм. ДВ. бр.70 от 9 Август 2013г., изм. ДВ. бр.49 от 13 Юни 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.53 от 27 Юни 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г.) в чл.39 се правят следните изменения:

т.1. В ал.1, т.7, след думата „следователите" точката се заменя със запетая и се добавя „членовете на Висшия съдебен съвет".

т.2. В ал.3, т.3, след думите „конкретното дело" точката се заменя със запетая и се добавя „за членовете на Висшия съдебен съвет по образуваните дисциплинарни производства".

§ 129. В § 1 от Допълнителната разпоредба на Закона за електронния документ и електронния подпис (обн., ДВ, бр. 34 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 112 от 2001 г., бр. 30, 34 и 80 от 2006 г., бр. 38 от 2007 г. и бр. 100 от 2010 г.) се създава т. 12:

„12. „Изтегляне на електронното изявление" е пренасяне на съдържанието на изявлението от информационната система на автора или на посредника в информационната система на адресата."

§ 130. В Гражданския процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 59 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 50 от 2008 г., Решение № 3 на Конституционния съд от 2008 г. - бр. 63 от 2008 г.; изм. и доп., бр. 69 от 2008 г., бр. 12, 19 и 42 от 2009 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2009 г. - бр. 47 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 82 от 2009 г., бр. 13 и 100 от 2010 г.; Решение № 15 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 5 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 45, 49 и 99 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г.) се правят следните изменения и допълнения:

т.1. Създава се чл. 38а:

Електронен адрес за връчване

Чл. 38а. (1) Лицето, което е извършило процесуално действие в електронна форма, е длъжно да приеме електронните изявления от съда за потвърждаване на получаването и за резултата от техническата проверка на извършеното действие.

(2) При извършване на процесуалното действие в електронна форма лицето се съгласява да приема електронните изявления от съдилищата в производството до приключването му.

(3) Лицето, което е извършило процесуално действие в електронна форма, е длъжно да посочи електронен адрес за получаване на електронни изявления от съда с оглед на съответния начин за изпращане на електронни изявления по чл. 360е от Закона за съдебната власт."

т.2. Чл. 41, ал.2 се изменя така:

„При неизпълнение на задължението по ал. 1, както и когато страната е посочила електронен адрес за уведомяване, но го е променила, без да уведоми съда, или е посочила неверен или несъществуващ адрес, всички съобщения се прилагат към делото и се смятат за връчени. За тези последици страната трябва да бъде предупредена от съда при връчване на първото съобщение”.

т.3. В чл. 42 се създават ал. 5 и 6:

„(5) Връчването на актове на съда може да се извършва чрез изпращане в текста на съобщението на електронна препратка за изтегляне на издадения акт от информационната система, използвана от съда или от единния портал за електронно правосъдие. Те се смятат за връчени с изтеглянето им.

(6) Когато страната не е изтеглила акта в 7-дневен срок от изпращането на съобщението по ал. 5, съобщението се връчва по реда на ал. 1 - 3.”

т.4. Чл. 44, ал. 3 се изменя така:

„(3) Връчването на електронен адрес се удостоверява с копие от електронния запис за изпращането, съответно изтеглянето, съхранен в информационната система, използвана от съда или в единния портал за електронно правосъдие.”

т.5. Член 45 се изменя така:

„Чл. 45. Съобщението се връчва лично на адресата. Връчването на представител, както и на електронен адрес се смята за лично връчване.”

т.6. В чл. 52 се правят следните изменения и допълнения:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създава се ал. 2:

„(2) Връчването на държавни учреждения и на общините може да се извършва и само на електронен адрес,след постигане на техническа готовност. Те са длъжни да уведомят Висшия съдебен съвет за електронните си адреси за приемане на електронни изявления от съда.”

т.7. В чл. 62 се правят следните изменения и допълнения:

а) алинея 1 се изменя така:

„(1) Последният ден на срока продължава до края на двадесет и четвъртия час. Ако трябва да се извърши действие или да се представи информация в съда, срокът изтича в момента на приключване на работното време, освен ако действието или представянето е извършено по електронен път.”;

б) създава се ал. 4:

„(4) Електронното изявление, с което се извършва процесуално действие, се смята за получено от съда, до който е адресирано, с

постъпването му в неговата информационна система или в системата на единния портал за електронно правосъдие,за което системата автоматично генерира потвърждение.”

т.8. В чл. 71 се създава ал. 3:

„(3) Когато се извършват процесуални действия в електронна форма, съдилищата обозначават ясно, разбираемо и недвусмислено задължението за такси на интернет страниците, съответно на единния портал за електронно правосъдие, чрез които може да се извърши процесуалното действие, като се посочват и начините на заплащането им по електронен път.”

т.9. В чл. 73 се създава ал. 5:

„(5) Съдилищата осигуряват на страните възможност за заплащане на таксите по електронен път.”

т.10. Създава се „Глава двадесет и втора „а”:

„Глава двадесет и втора „а”

ПРОЦЕСУАЛНИ ДЕЙСТВИЯ И АКТОВЕ В ЕЛЕКТРОННА ФОРМА

Процесуални действия и актове на съда в електронна форма

Чл. 102а. (1) Съдът може да издава актовете и извършва всички други предвидени в закона процесуални действия в електронна форма при условията на Закона за съдебната власт, освен ако поради естеството си или по силата на закон това е невъзможно.

(2) Процесуални действия в електронна форма са налице, когато чрез тях се упражняват процесуални права, при което се използват устройства за електронна обработка, включително съхраняване на информацията, като упражняването на правата изцяло се осъществява чрез използването на проводник, радиовълни, оптически или други електромагнитни средства.

(3) Електронните изявления на съдилищата трябва да отговарят на изискванията на Закона за електронния документ и електронния подпис.

(4) Издаден в електронна форма акт на съда може да се възпроизвежда в документ на хартиен носител, който има значението на официален препис, след заверка от служител, овластен от ръководителя на съответния съд.

Задължение за приемане на процесуални действия в електронна форма

Чл. 102б. (1) Съдилищата са длъжни да приемат процесуални действия в електронна форма.

(2) Съдилищата не могат да откажат приемането на електронни изявления, с които се извършват процесуални действия, когато:

1. са спазени изискванията на Закона за електронния документ и електронния подпис;

2. изявленията са подписани с квалифициран електронен подпис, когато законът изисква саморъчен подпис за валидността на определени изявления.

Задължение за информиране

Чл. 102в. (1) Съдилищата осигуряват възможност на лицата да извършват процесуални действия в електронна форма по достъпен начин или в удобен диалогов режим, включително за лица с увреждания.

(2) Съдилищата осигуряват свободно и безплатно подробна информация относно възможността да се извършват процесуални действия в електронна форма на интернет страниците си, чрез единния портал за електронно правосъдие и на видни места в сградите им.

(3) При извършването на процесуални действия в електронна форма лицето има право да получи ясна и разбираема информация относно:

1. техническите стъпки по създаването на изявлението;

2. възможността за достъп до електронното дело;

3. техническите средства за установяване и отстраняване на грешки при въвеждането на информация, преди да бъде подадено изявлението;

4. възможността за получаване на възпроизведени на хартиен носител копия и преписи от електронното дело.

(4) Съдилищата осигуряват предоставянето на информация по електронен път за хода на делото.

Техническа проверка на извършено действие в електронна форма

Чл. 102г. (1) При наличие на технологична възможност техническата проверка на извършено действие под формата на електронно изявление се извършва автоматизирано за съответствие със стандартите и изискванията, установени от Пленума на Висшия съдебен съвет относно:

1. електронен формат на извършваните изявления;

2. липса на компютърни вируси и програми за разстройване дейността на компютърни системи, за узнаване, заличаване, изтриване или копиране на компютърни данни;

3. големина на файлове;

4.възможността да се идентифицира страната.

(2) Лицето, извършващо действието в електронна форма, се уведомява незабавно на посочения от него електронен адрес в случай на технически нередовности.

Потвърждаване при електронни изявления

Чл. 102д. (1) След регистриране на постъпил входящ електронен документ в информационната система, чрез която се извършват процесуални действия в електронна форма или се заявява извършването на удостоверителни изявления, автоматично се генерира и се изпраща потвърждение до страната за получаването му.

(2) Потвърждението е електронен документ, който съдържа най-малко следните реквизити:

1. регистрационен номер;

2. име на адресата;

3. време на получаване на входящия електронен документ;

4. информация за достъп до електронния документ и до всички приложени към него документи.

(3) Потвърждението се изпраща на електронния адрес на страната.

Процесуални действия на страните в електронна форма

Чл. 102е. Всички процесуални действия на страните могат да се извършват в електронна форма, освен ако поради естеството им или по силата на закон това е невъзможно.

Електронни изявления до съда

Чл. 102ж. (1) При липса на възможност за електронна идентификация освен предписаните от закон реквизити за съответния вид изявления с които се упражняват процесуални права, електронните изявления до съда трябва да съдържат и уникален идентификатор на страната, която ги извършва, и на нейните представители. Уникален идентификатор е единният граждански номер на българските граждани, личният номер на чужденците, личният номер на адвокатите, единният идентификационен код за търговците и клоновете на чуждестранните търговци и кодът по БУЛСТАТ за лицата, подлежащи на вписване в регистър „БУЛСТАТ".

(2) Електронните изявления до съда се подписват с квалифициран електронен подпис, когато законът предвижда писмена форма за извършването им и наличие на подпис.

(3) Електронна идентификация на страната, която извършва процесуално действие в електронна форма, се извършва по предвидения в закона ред.

Приложения

Чл. 102з. (1) Когато електронните изявления до съда се подават от пълномощник, към изявлението се представя електронен образ на пълномощното, снет със съответно устройство, освен ако упълномощаването не се извършва от страната по електронен път.

(2) Към електронните изявления не се представят преписи за страните. Съдът възпроизвежда изявленията и приложенията към тях в необходимия брой преписи на хартиен носител и след заверка от служител на съда ги изпраща на участниците в производството, които не са заявили, че желаят да получават електронни изявления от съда или не са задължени да получават такива. За възпроизвеждането не се дължи такса.

(3) Съдилищата са длъжни да приемат процесуални действия в електронна форма, когато Висшият съдебен съвет е определил, че могат да се извършват по този начин пред определен съд или пред всички съдилища и е осигурена техническа възможност за извършването им.

(4) Съдилищата не могат да отказват приемането на електронни изявления, с които се извършват процесуални действия, при наличие на предпоставките по ал. 3 и когато:

1. са спазени изискванията на Закона за електронния документ и електронния подпис, и

2. изявленията са подписани с квалифициран електронен подпис, когато законът изисква саморъчен подпис за валидността на определени изявления.”

§ 131. В Административнопроцесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 30 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 59 и 64 от 2007 г., бр. 94 от 2008 г., бр. 35 от 2009 г., бр. 100 от 2010 г., бр. 39 от 2011 г. и бр. 77 от 2012 г. и бр. 104 от 2013 г.) се правят следните изменения и допълнения:

т.1. В чл. 92 се създават ал. 3 и 4:

„(3) Когато жалбата е подадена срещу административен акт, постановен при условията на Закона за електронното управление, административният орган е длъжен да осигури на по-горестоящия орган отдалечен достъп до електронната преписка, по която е подадена жалбата.

(4) При липса на технологична възможност за осигуряване на отдалечен достъп до преписката административният орган изпраща на по-горестоящия орган преписката в електронна форма при условията и по реда на Закона за електронното управление.”

т.2. чл. 144 се променя така:

„Чл.144. За неуредените в този дял въпроси, както и по отношение на извършването на процесуални действия в електронна форма се прилага Гражданският процесуален кодекс.”

т.3. В чл. 152 се правят следните изменения и допълнения:

а) Създава се нова ал. 4:

„(4) Когато жалбата е подадена срещу административен акт, постановен при условията на Закона за електронното управление, административният орган е длъжен да изпрати на съда преписката в електронна форма.”

б) Създава се нова ал. 5:

„(5) При наличие на технологична възможност административният орган осигурява на съда само отдалечен достъп до преписката в електронна форма, по която е подадена жалбата.”

в) Досегашната ал. 4 става ал. 6.

§ 132. В Наказателно-процесуалния кодекс (обн., ДВ. бр. 86 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г., бр. 13, 33, 60, 61 и 93 от 2011 г. и бр. 19, 20, 25 и 60 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 71 от 2013 г.) се правят следните изменения и допълнения:

т.1. В чл. 75, ал. 2 се създава изречение второ: „Пострадалият може да бъде информиран за хода на наказателното производство и по електронен път, ако е изразил изрично съгласие за това и е посочил електронен адрес по чл. 360е от Закона за съдебната власт.”

т.2. В чл. 178 се правят следните изменения и допълнения:

а) създават се нови ал. 8 и 9:

„(8) Връчването на частен тъжител, частен обвинител, граждански ищец, граждански ответник и на техните повереници, на вещо лице, преводач, тълковник или специалист - технически помощник, може да се извършва по електронен път, ако те изрично поискат това и посочат електронен адрес по чл. 360е от Закона за съдебната власт.

(9) Когато лицето е посочило електронен адрес, но го е променило, без да уведоми съда или органа на досъдебното производство, или е посочило неверен или несъществуващ адрес, всички призовки, съобщения и книжа се връчват по общия ред.”;

б) досегашните ал. 8 и 9 стават съответно ал. 10 и 11.

т.3. В чл. 180 се създава ал. 8:

„(8) На посочения от лицето електронен адрес се изпраща електронна препратка за изтегляне на съобщението от информационната система, използвана от органа на досъдебното производство или от единния портал за електронно правосъдие. Съобщението се смята за връчено с изтеглянето му от информационната система, съответно от портала. Когато страната не е изтеглила съобщението в 7-дневен срок от изпращането му, то се връчва по общия ред. Връчването се удостоверява с копие от електронния запис за изтеглянето, съхранен в информационната система на органа на досъдебното производство, съответно на портала. Потвърждаване на получаването не се изисква. Връчването по електронен път се смята за лично връчване.”

т.4. В чл. 209 се правят следните изменения и допълнения:

а) Създава се нова ал.3:

(3) „Съобщенията могат да бъдат изпратени и по електронен път, ако са подписани с квалифициран електронен подпис, при спазване изискванията на Закона за електронния документ и електронния подпис.”;

б) Създава се нова ал.4:

„(4) Когато писмено съобщение е подадено по електронен път, лицето може да изрази писменото си съгласие да получава призовки, съобщения и книжа по електронен път, като в този случай се прилагат правилата по чл. 178, ал. 8 и 9.”

Вносители:

М О Т И В И

към Законопроект за изменение и допълнение

на Закона за съдебната власт

На 28.01.2015 г. е обявен доклад на Европейската комисия относно напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка и в частност – главите „правосъдие” и „вътрешен ред”. За пореден път на общественото внимание се постави въпроса за необходимостта от реформа на съдебната власт. Паралелно с посочените недостатъци във функционирането на съдебната система, докладът отправя конкретни препоръки с референция към приетата в началото на годината от Народното събрание Стратегия за реформа в съдебната власт.

По своята същност Стратегията представлява документ с препоръчителен характер за самото Народно събрание, очертаващ бъдещ план за действие и реформи в материята, даващ сериозен импулс към обществена дискусия и конкретни законодателни промени. Основен акцент в него е повишаването на качеството и ефективността в действията на Висшия съдебен съвет като постоянно действащ орган на управление на съдебната система, насочени към гарантиране по-висока ефикасност на човешкия магистратски фактор и по-голяма оперативност в действията на отделните органи на съдебната система.

Статутът, устройството и правомощията на ВСС произтичат пряко от Конституцията на Република България. Няма пречка без конституционна реформа чрез настоящия законопроект да се предложи и осъществи повишаване на функционалността на кадровия орган чрез устройствени реформи и създаване на гаранции за оптимално реализиране на правомощията му.

С предлаганите реформи се създава подробна нормативна основа за тясна ангажираност на кадровия орган с проблемите в правораздаването. Подходяща мярка в този смисъл е разделяне и специализиране на дейността на ВСС съобразно дейността на магистратите в системата, като в рамките на кадровия орган се обособят две колегии – Колегия на съдиите и Колегията на прокурорите и следователите. По този начин следва да се гарантира максимална ефективност в самоуправлението на системата със специализирани органи, действащи в системата на Висшия съдебен съвет.

Разпоредбите на чл.130, ал.1 и ал. 6 от Конституцията предвиждат основните правомощия на Съвета да бъдат упражнявани от него в състав от всички 25 членове. Ето защо и при осъществяване на изчерпателно конституционно посочените компетенции настоящият проект предвижда създаване на Пленум, като основен орган, в който участват всички членове на Висшия съдебен съвет. На Пленума се възлага упражняване на конституционно установената компетентност по отношение на управлението на съдебната система.

За по-голяма самостоятелност и оперативност към него се обособяват две колегии, в които да се организира дейността на членовете на Съвета в отделните звена в съдебната система – съдии, прокурори и следователи. Едновременно те следва да подпомагат Пленума в упражняване правомощия по чл.130, ал. 6 от Конституцията и да осъществяват самостоятелни правомощия. Предложеното структуриране и регламентация на правомощия ще позволи по-голяма ефикасност и оперативност в действията на Висшия съдебен съвет, насочени към конкретните магистратски съсловия.

Като продължение на очертаните насоки се предвижда възможност Пленумът сам да организира и структурира дейността на Висшият съдебен съвет по начин да изпълнява функции на орган, самостоятелно управляващ съдебната система, за което акцентира изрично ЕК в своя доклад и което произтича от устройството на държавно управление съгласно Конституцията.

Удачно е да се запази осъществяването на сега действащите нормативно разписани в Закона за съдебната власт комисии като Комисията по предложение и атестации бъде разделена на две комисии, интегрирани към съответните колегии като помощен орган във връзка с дейността по атестиране и назначения на магистратите. От друга страна Комисията по професионална етика, с оглед същественото значение на същността и функциите и най-вече предвид характера на правомощията, следва да се структурира като помощен орган към Пленума на Висшия съдебен съвет.

Подобен подход на специализирано разделение на висшия административен орган в съдебната система е познат и утвърден като работещ модел в редица държави-членки в ЕС сред които Франция, Италия и други.

Мотиви към § 1: С приемането на новия Закон за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 64 от 7.08.2007 г.) е регламентирано правното положение на Висшия съдебен съвет като постоянно действащ орган с цел повишаване неговата функционалност и административен капацитет, както и ангажиране на изборните членове изцяло с осъществяване на дейностите възложени с Конституцията и ЗСВ, както и отделяне на действащи магистрати от основната им дейност. Във времето дейността на Висшия съдебен съвет като постоянно действащ орган е доказал своето предимство пред дейността на Висшия съдебен съвет като сесийно действащ орган и с членове от действащи магистрати, които смесват функциите по правораздаване и администриране в съдебната система, респ. създаване на условия за зависимости и неефективно упражняване, както функциите на магистрати, така и функциите на членове на Висшия съдебен съвет, респ. създаване на неравнопоставеност при упражняване на магистратски правомощия. Дейността на ВСС кат постоянно действащ орган е отчетена позитивно в докладите на Европейската комисия относно напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка.

Конституцията на Република България ясно определя функциите на Висшия съдебен съвет, сред които не са предвидени представителни правомощия на съдебната власт. С проекта се предлага отпадане на досегашната регламентация на ЗСВ на представителни правомощия на Висшия съдебен съвет по отношение на съдебната власт. Поради това дописването им в закон, посредством въвеждането на представителни правомощия, излиза извън конституционната регламентация, респ. противоречи на Конституцията.

Мотиви към § 2. Предвижда се създаване на чл. 16а, с който се регламентират органите на Висшия съдебен съвет и начина на тяхното конституиране. С нормата на чл. 130, ал. 1 и ал. 6 от Конституцията са определени правомощията на Висшия съдебен съвет, които могат и следва да се упражняват в пълния конституционноустановен състав от всички 25 членове. В тази връзка всички конституционно определени правомощия следва да се осъществяват от целия пленарен състав чрез Пленум на ВСС - висш орган в организационната структура и в системата на управление на Висшия съдебен съвет, за която се предвижда уредба със закон – чл. 133 от Конституцията.

Без да бъде създавана йерархичност в системата на управление на Висшия съдебен съвет, освен пленарния състав на Висшия съдебен съвет, се предвижда и създаването на две колегии към пленума за дейностите относими отделно за съдиите и отделно за прокурорите и следователите. С общата част на законопроекта се регламентират правомощията на пленума и колегиите към Висшия съдебен съвет, техният състав, устройство в организационната система на Висшия съдебен съвет, при спазване пропорционалността на представителството между магистратската и парламентарната квота и при конституционните възможности.

Мотиви към § 3: Необходимостта от осигуряване на по-голямо представителство при избор на професионалните квоти във Висшия съдебен съвет, израз и на самоуправлението на системата, налага въвеждането на пряк избор чрез организирането на избирателни секции или при техническа обезпеченост – с електронно гласуване.

Мотиви към § 4: Принципно се променя чл. 21 и се налага отмяна на чл. 21а и чл. 21б.

Мотиви към § 5: Подготовката на изборите се организира от Пленума на Висшия съдебен съвет. Правилата по предложенията и избор, а също и следващите от тях допълнителни инструкции са задължителни.

Мотиви към § 6: Чл. 22 а се отменя поради изменението в чл. 22.

Мотиви към § 7: Освен правилата за предложения и избор на членове, Висшия съдебен съвет разработва и критерии, на които трябва да отговарят кандидатите.

Мотиви към § 8: Правилата се изготвят след обсъждане на предложенията на колегиите на Висшия съдебен съвет.

Мотиви към § 9: Разходите по провеждането на изборите са за сметка на бюджета на Висшия съдебен съвет.

Мотиви към § 9а: Регламентира се възможността за оспорване на законосъобразността на избора на член на Висшия съдебен съвет.

Мотиви към § 10: С Конституцията на Р. България е определено квалифицирано мнозинство за вземане на решения от Висшия съдебен съвет само при избор на председателя на ВКС, председателя на ВАС и главния прокурор, респ. за тяхното освобождаване от длъжност. За освобождаване от длъжност на съдии, прокурори и следователи, както и за налагане на дисциплинарни наказания се предвижда обикновено мнозинство за вземане на решения от ВСС. Изборните членове на ВСС са приравнени по възнаграждение и статут на съдия във Върховен касационен съд, имат определен мандат и е допустимо предсрочното му прекратяване при предвидени в Конституцията случаи. За предсрочно прекратяване на мандата на изборните членове не е конституционно обосновано да бъде вземано решение с квалифицирано мнозинство, след като са приравнени на длъжността на съдия във Върховния касационен съд, както и за тях се прилагат разпоредбите на чл. 219, 221, 224 и 330 (чл.29 от ЗСВ).

Мотиви към § 11. Посочените правомощия са конституционно регламентирани като правомощия на ВСС в състав от 25 членове. Те не могат да бъдат прехвърляни по силата на закон към други органи, макар и в системата на ВСС. Ето защо, формата в която следва да се упражняват те налага регламентирането на специализиран орган в който всички 25 членове при равно изборно представителство - професионални квоти - народно събрание, да осъществяват конституционните си правомощия.

Необходимостта от гарантиране самоуправлението на съдебната система, при наличие на Пленум, на който е наложено осъществяване на конституционноустановени правомощия и основополагащо значение за съществуването и развитието на съдебната система и нейните органи, се налага учредителни компетенции по отношение на организацията и структурата на неговата дейност, дейността на колегиите и администрацията към него. По този начин се създават правомощия на самия орган да организира и структурира цялостната дейност по управление на съдебната система, което ще увеличи и обществената отговорност на самият орган.

Мотиви към § 12: Създаване на специализирани органи към ВСС – колегии, с ясно разписани правомощия е пряк израз на необходимостта за специализирано административно управление, където професионалните квоти, съставени от представители на съответната магистратура, респ.

познаващи именно нейните проблеми, упражняват правомощията на орган на административното и управление, в хипотезите, извън изрично уредените в чл. 130, ал.6 от Конституцията. От друга страна именно тясната специализация налага Колегията да има отношение и към осъществяваните от висшия орган – Пленумът, правомощия, като подпомага дейността му и подготвя проекти на решения в посочените хипотези. Заложените изисквания са разпределени съответно в ал.1 и ал.2 на нормата.

Мотиви към § 13: Аналогично с § 8 се регламентират правомощията на Колегията на съдиите и Колегията на прокурорите.

Мотиви към § 14: Предвидените правомощия на Колегията на съдиите и Колегията на прокурорите и следователите във връзка със съхранение и водене кадровите досиета на магистратите,налагат общото правомощие разписано досега в закона като дейност на ВСС да се прехвърли на неговите органи – колегиите.

Мотиви към § 15: Именно защото е върховен орган на управление на съдебната система, в чиито състав влизат нейни представители и чиято дейност предполага тясна свързаност с проблемите и необходимостите ѝ, Пленумът следва да бъде интегриран в законодателният процес по въпроси, засягащи дейността на съдебната власт. Удачен формат на участие на Пленума е представяне на становища и предложения, които законодателният орган в съответствие със суверенното си право на преценка да вземе предвид.

Мотиви към § 16: Конкретните изменения следват от функционалното структуриране на ВСС. Респ. запазва се конституционноустановеното правило, че заседанието на всички 25 членове се председателства от министъра на правосъдието, като отделните функционално и специализирано обособени колегии – се председателстват от председателите на върховните органи в съдебната система – членове по право. Посочената разпоредба продължава линията на професионалното структуриране на административния орган, съобразно категориите магистрати в системата, и разделението на правосъдната система на общи и административни съдилища с равни по ранг върховни съдилища.

Мотиви към § 17: В съответствие с предложения принцип, съставът на всички членове на ВСС да представлява Пленум, изисква регламентация на начина на свикването му и провеждане на заседанията. Спазва се конституционният императив, досега съществуващ като регламентация на ВСС, като ВСС се заменя с Пленума на ВСС.

Мотиви към § 18: В съответствие с установения принцип на професионална организация на дейността на ВСС по колегии, техният статут и устройство, се регламентира начинът на провеждане на заседания на колегии в съответствие с компетенциите и характера на дейността им.

Мотиви към § 19: Регламентира се начинът на приемане на решения от органите на съдебния съвет. Възприет е конституционно заложеният принцип на обикновено мнозинство с изрична референция към

Конституцията при обсъждане и решаване на въпроси, изискващи друго мнозинство.

Мотиви към § 20: Настоящият текст, разписан общо за ВСС, налага нормативното му детайлизиране за Пленум и колегии с добавянето им в съдържанието на нормата и по повод конкретното процесуално правоотношение.

Мотиви към § 21: Нормативната промяна представлява гаранция за правото на достъп до съд на всяко лице, чиито права и интереси са засегнати или за които решението на органа създава права или задължения. Предвид факта, че решенията на Пленума засягат конституционно разписани правомощия, тяхната обществена значимост налага запазване на принципа на двуинстанционност на съдебното производство по повод обжалването им. От друга страна решенията на колегиите, макар със съществен характер, не създават фундаментални за цялата система правни последици, а са конкретизирани по отношение на отделни органи на съдебната власт или отделни магистрати и интереси. Ето защо по-скорошното разрешаване на споровете по обжалването им ще осигури бързо, ефикасно и непрекъснато функциониране на системата. В тази хипотеза е удачно да се предвиди едноинстанционно съдебно производство. Посоченото обстоятелство е признато за легитимна цел от обществено значение и в практиката на Съдът на Европейският съюз, така и Съдът по правата на човека и основните свободи, по аналогични въпроси.

Мотиви към § 22: Посочените правомощия на Пленума са с конститутивен характер по отношение на дейността на Съвета, организирана в колегии и комисии. Като висш орган на съдебната власт именно Пленумът следва да разполага с учредителни правомощия по отношение на органите, участващи в дейността на Съвета. Посоченото изменение подчертава и самоуправлението на Съвета.

Мотиви към § 23: Предложението следва от възприетото структурно място на Комисията като помощен орган към колегиите, поради което в хипотезите в които Колегията има самостоятелни правомощия комисията следва да подготви проект на решение, респ. предхождащите го действия. От друга страна – там където самата Колегия е помощен орган по отношение на Пленума, Комисията ще осъществява подготвителна и помощна дейност.

В ал. 2-7 е възприет досегашният подход за отправяне на предложение, като в хипотезата на ал. 3 са включени председателите на непосредствено долустоящите юрисдикции. Председателите на ВКС и ВАС освен йерархически, в определени хипотези се явяват и административно горестоящи по отношение на тях органи. Ето защо в тази връзка е удачно същите да разполагат с правомощието да правят предложения по чл.30а от законопроекта. По аналогичен начин следва да се уреди правомощието на председателите на апелативните,военно апелативните,окръжните и специализираните съдилища по отношение на председателите на непосредствено долустоящите съдилища.

По аргумент на по-силното основание и предвид факта, че прокуратурата е подчинена на принципа на централизираност, следва да се подходи аналогично и по отношение на органите на прокуратурата в йерархичната им систематизация. Това е налице и с разпоредбата на ал. 5. Следващите редакции обхващат досега регламентираните компетенции на ВСС с детайлизирането им съобразно вече възприетите органи - колегии.

Мотиви към § 24: С проекта се предвижда атестирането на съдии, прокурори и следователи да се осъществява от съответните колегии по реда предвиден в закона.

Мотиви към § 26 и § 27: Допълнението предвижда възможност за командироване от административния ръководител на административен съд на съдия от районен съд в района на административния съд. В действащата уредба съществува празнота в правомощията на административните ръководители на административните съдилища по отношение възможността за командироване на съдии от районните съдилища в съдебния район на съответния административен съд. Въпреки, че районните съдилища са част от системата на общите съдилища, в редица закони е предвиден касационен контрол върху техните съдебните актове, осъществяван от административните съдилища (ЗАНН, ЗСПЗЗ и др.). Това позволява придобиване на трайни и преки впечатления от работата на районните съдии и обосновава предоставянето на възможност за командироване на районни съдии в съответния административен съд от председателя на административния съд. По този начин се балансира и неравномерното натоварване на съдилищата в страната, като съдии от по-слабо натоварен районен съд могат да бъдат командировани за подпомагане и облекчаване дейността на съдиите в административен съд с висока натовареност.

Мотиви към § 28: Системата на общите и на административните съдилища е различна, като последната има само две нива – 28 административни съдилища и ВАС. Поради това, по изключение, в хипотезата на командироване на районни съдии от район, различен от района на съответния административен съд, това правомощие следва да бъде упражнявано от председателя на ВАС със санкцията на председателя на ВКС. Както се посочи по-горе, районните съдилища са част от системата на общите съдилища, но в редица закони е предвиден касационен контрол върху техните съдебните актове, осъществяван от административните съдилища (ЗАНН, ЗСПЗЗ и др.), т.е. налице е известна функционална връзка между двете нива. Това обоснова предоставянето на възможност за командироване на районни съдии от район извън този на съответния административен съд от председателя на ВАС, но с изрично съгласие на председателя на ВКС. По този начин би могло да се балансира и неравномерното натоварване на съдилищата в страната, като съдии от по-слабо натоварен районен съд бъдат командировани за подпомагане и облекчаване дейността на съдиите в административен съд с висока натовареност.

Мотиви към § 29 и § 30: Рядкото провеждане на конкурси, динамиката в освобождаването на съдийските места във върховните инстанции лишава тези звена от пълния капацитет участващи съдии и съответно обсъждане на въпроси и вземане на решение. Изпълнението на функциите на върховни съдии чрез участието им в съдебни заседания в тричленни и петчленни състави е достатъчна гаранция за независимостта на командированите съдии, обективното отношение към разглежданата проблематика и вземане на решение по вътрешно убеждение.

Мотиви към § 30: Предвижда се възможност председателят на ВКС да командирова съдии от административните съдилища във ВКС – правомощие реципрочно на правомощието на председателя на ВАС да командирова съдии от общите съдилища във ВАС.

Мотиви към § 31 и § 32: Рядкото провеждане на конкурси, динамиката в освобождаването на съдийските места във върховните инстанции лишава тези звена от пълния капацитет участващи съдии и съответно обсъждане на въпроси и вземане на решение, включително командированите. Изпълнението от тях на функциите на върховни съдии чрез участието им в съдебни заседания в тричленни и петчленни състави е достатъчна гаранция за независимостта на командированите съдии, обективното отношение към разглежданата проблематика и вземане на решение по вътрешно убеждение.

Мотиви към § 34: Разпоредбата относно председателя на ВКС следва да бъде допълнена, поради законодателен пропуск и с оглед синхронизиране на текста с допълнителните правомощия на председателя на ВАС в чл. 94.

Мотиви към § 35: С направеното изменение се премахва възможността при неправилна съдебна практика във всички случаи да се постановява тълкувателно решение, което се обосновава с извода, че това дали една практика е правилна или неправилна се установява едва с постановяване на тълкувателното решение. Уредбата се детайлизира и се създава нова ал. 3, която изрично регламентира, че тълкувателно решение се приема и при неправилна съдебна практика по защита правата на човека и основните свободи, установена от Европейския съд по правата на човека в пилотно решение срещу Република България. До настоящия момент пилотните решения срещу България са три – делото Фингър с/у България /жалба № 37346/05/, делото Димитров и Хамънов с/у България /жалба № 48059/06 и № 2708/09 и последното – делото Нешков с/у България /жалба № 36925810, № 21487/12, №72893/12, 73196/1277718/12, 9717/13/. В процедурата по чл. 61 от Правилника на Европейския съд по правата на човека ЕСПЧ може да установи структурен проблем, свързан с законодателната, административната или съдебната практика. При установяване на такъв проблем, Съдът предоставя на държавата генерални мерки и срок за отстраняването му. Когато нарушението на правата на човека и основните свободи се допуска от практиката на съдилищата и това се установява от ЕСПЧ в пилотните решения, възможността да се постанови тълкувателно решение, чрез което неправилната практика на

съдилищата да се преодолее, представлява допълнително национално средство за изпълнение на генералните мерки, давани от ЕСПЧ. Предложената промяна е изцяло съобразена с действащите нормативни актове на Съвета на Европа и по-точно разпоредбата на чл.61 от Правилника на ЕСПЧ и е в съзвучие със съвременните изисквания по прилагане на ЕКПЧ от националните съдилища. Тя би допринесла в още по-голяма степен до по-всеобхватното прилагане на ЕКПЧ от националните съдилища и би била гаранция за защита правата и свободите на българските граждани.

Мотиви към § 36, § 37, § 38 и § 39: С направените изменения и допълнения се преодолява законодателната празнота по отношение на процедурата по разглеждане на тълкувателни дела, като се регламентират основни положения в производството по тълкувателни дела. Уредени са хипотезите на разширяване предмета на искането, правомощия при недопустимост и непостигане на изискуемото мнозинство при приемане на решение, като в последния случай спорният въпрос се отнася до Народното събрание за автентично тълкуване. По този начин се гарантира допълнителна възможност за разрешаване на констатираното противоречие в правоприлагането. Детайлната уредба на процедурните правила при образуване и разглеждане на тълкувателните дела се предоставя в правомощията на пленума на съответния Върховен съд.

Мотиви към § 47: Всички промени в съответните законови текстове касаят правомощията на колегиите и Пленума на ВСС в отделните етапи в магистратските конкурси и следват измененията в глава втора на закона относно структурата на кадровия орган на съдебната власт, функционирането му в колегии и в пленум с предоставена им съответна компетентност в конкурсните процедури.

Мотиви към § 48: Отпадат конкурсите за първоначално назначаване на магистрати върховните инстанции. Заемането на длъжности на върховно ниво презюмира продължителен стаж в съдебната система, през който нееднократно се правят проверки, свързани с първоначално, периодично и дори извънредно атестиране. Следователно, доказвайки способностите си и утвърждавайки ги в един продължителен период от време, за магистратите от върховно ниво се предполага висок и неоспорим професионализъм. Основните функции на върховната инстанция са контролиращи, което изисква основни, задълбочени познания не само по материалния закон, но и по процесуалните и процедурни правила и норми. Безспорно такива имат магистратите, които са започнали от ниските звена в съдебната система. Придобиване тепърва на такива познания на толкова висока позиция е недопустимо. Не на последно място, следва да се даде в крайна сметка по-голяма възможност за кариерно израстване на магистрати, преминали през по-ниските органи на съдебната система.

Мотиви към § 51: Правният интерес на недопуснатия кандидат възниква при постановяване на решение за недопускането му, като целта му е да участва в конкурса, а не проведен вече такъв да бъде отменен. Поради това следва да се предвиди отделна процедура по атакуване на

този вид решения в изключително кратки срокове. Тъй като цялата проверка по допускането е формална и изцяло въз основа на документи, няма пречка и съдебният процес да бъде проведен в закрито заседание. Няма нарушение на процесуалните права на лицата. Процесуалното правоотношение се осъществява между недопуснатия кандидат и Висшия съдебен съвет, поради това не се налага призоваване на страните. Ефективността на един такъв процес се изразява в неговата бързина, за да не се опорочат следващите действия в конкурса, същият следва да бъде спрян до приключване на производството по оспорване.

Мотиви към § 52: Предвижда се в състава на комисията да участва само един хабилитиран учен и се конкретизират изискванията към председателя на комисията. Конкурсът е за заемане на магистратска длъжност, поради което с оглед спецификата му съставът на конкурсната комисия следва да включва преимуществено действащи магистрати. За да е съответен на предмета на конкурса в състава на комисията не следва да бъде включван повече от един хабилитиран учен. На председателстващия комисията са възложени най-тежките отговорности по отношение организацията на нейната работа и тъй като нейната задача е свързана с избор на магистрати в органите на съдебната власт, това налага тя да бъде ръководена от най-старшия магистрат, а не от външен за съдебната система.

Промяната в ал. 3 се обосновава от липсата на логика участващите в конкурсната комисия да са от същото ниво (единица) от органите на съдебната власт, за която се провежда конкурсът. Напротив, изпитващите следва да са набрали по-голям опит и натрупали по-голям обем знания и практически умения, за да могат да направят обективна преценка на кандидатстващите и преценките следва да бъдат всеобщи.

Мотиви към § 53: Въвежда се решаване на тест като задължителен елемент от писмения изпит, както и минимално необходима за класиране оценка от устния изпит. Високите изисквания към магистратската професия предполагат сериозна, всеобхватна и задълбочена проверка на кандидатите за заемане на длъжност в органите на съдебната власт, поради което е необходимо завишаване на критериите при кадровото обезпечаване. Въвеждането на задължителен тест като компонент на писмения изпит позволява комплексна проверка на правните знания, създава допълнителен ценз за кандидатите и е гаранция за по-обективен и качествен подбор. Аналогични са съображенията и за въвеждане на изискването до класиране да се допуска кандидат с оценка не по-ниска от много добър. Досегашната празнота в законовата уредба следва да бъде преодоляна с предложената минимална оценка при устното изпитване, тъй като е неприемливо да бъде класиран кандидат, получил на устния изпит оценка среден или добър.

Мотиви към § 54: Промяната е свързана с конкурсите за младши магистрати. Предложеният допълнителен критерий за кандидатите за младши съдии и младши прокурори улеснява класирането в хипотезата на два последователни равни резултата. При равен резултат в конкурс по чл.

176, ал. 1, т. 1 от ЗСВ отчитането на успеха от държавните изпити се следва да е водещ критерий за класиране, тъй като се предполага, че участниците в конкурса нямат практически опит. Едва при еднакви оценки на конкурсния изпит и на държавните изпити наличието на професионален юридически опит обосновава обективно предимство на кандидата със стаж.

Мотиви към § 55: Промяната третира критериите за класиране на кандидатите при равен резултат от конкурсния изпит. Логиката за тежестта на критериите при класиране на кандидати с еднакви оценки от конкурсния изпит в хипотезата на чл. 176, ал. 1, т. 2 от ЗСВ е обратна на тази в случая по чл. 186, ал. 1 от ЗСВ. При кандидатстване за първоначално назначаване в органите на съдебната власт има изискване кандидатите да притежават определен минимален юридически стаж, като се предполага, че те са доказали своите професионални качества през времето, в което са го придобили. По-дългият стаж предполага по-голям юридически опит вследствие практическо прилагане на придобитите теоретични правни познания. Затова при равен резултат от изпита следва да се даде приоритет на наличието на по-голям такъв стаж, отколкото на по-високия общ успех от държавните изпити, тъй като последният е мерило само на теоретични познания, докато при първоначалното назначаване на магистрати като критерий с по-голяма тежест следва да бъде изведен придобитият стаж.

Мотиви към § 56: Промяната касае оспорването по съдебен ред на крайните решения на кадровия орган в конкурса. Предложеното изменение цели подобряване на съществуващата уредба по отношение съдебното обжалване на решенията на ВСС в конкурсната процедура във връзка с одобряването или назначаването на кандидатите. С оглед високите очаквания на обществото към кадровото обезпечаване в органите на съдебната власт и значимостта на кадровите функции на ВСС е необходим завишен съдебен контрол върху неговите решения при назначаване на магистрати, който следва да бъде осигурен чрез двуинстанционно съдебно производство, при това провеждано в съкратени срокове. С оглед възможността за оспорване на решенията за отстраняване на кандидатите се налага конкретизация на кръга лица, които могат да обжалват окончателните решения на пленума на Висшия съдебен съвет.

Мотиви към § 57: Изменението в наименованието на раздела се налага с оглед отделянето на конкурса за повишаване в длъжност и за преместване на съдия, прокурор и следовател във Върховния касационен съд, Върховния административен съд, Върховната касационна прокуратура, Върховната административна прокуратура и Националната следствена служба в отделен раздел.

Мотиви към § 58 и § 59: Измененията са съобразени с новата структура на ВСС. Създадената нова ал. 4 се обосновава от обстоятелството, че наличието на един кандидат прави събеседването лишено от конкуренция. Предполага се, че съответния магистрат притежава необходимите знания и умения за заемане на съответната

длъжност. Това са обективни обстоятелства установими от резултатите от проведените атестирания на кандидата. Въведената забрана в конкурсните комисии да не могат да участват членове на Висшия съдебен съвет, административните ръководители на органите на съдебна власт и техните заместници, се свързва с факт , че първите не са действащи магистрати, а участието на вторите би осуетило нормалното и ежедневно функциониране на съответния орган на съдебна власт.

Мотиви към § 60: С предложението се дава възможност на лица осъществявали помощна правораздавателна дейност към съдиите и прокурорите да участват в конкурси за магистратска длъжност чрез събеседване. Извършваната от тях дейност като съдебни и прокурорски помощници предполага набирането на голям обем практически знания. Именно тези практически знания са основен критерий за растеж в системата чрез конкурси за повишаване.

Мотиви към § 61: Измененията са съобразени с новата структура на ВСС. Допълнителното изискване към кандидат за заемане на длъжност по чл. 189, ал. 1, а именно да е придобил статут на несменяемост се обосновава с факта, че придобитият статут несъмнено гарантира наличието на достатъчно стаж в съответния орган на съдебна власт и придобита професионална квалификация. С въвеждането на това изискване ще се преодолее голямото текучество на магистрати в ниските нива на съдебната система.

Мотиви към § 62 и § 63: Измененията са съобразени с новата структура на ВСС.

Мотиви към § 64: Извеждането в отделен раздел на конкурсите за повишаване и преместване на магистрати във Върховния касационен съд, Върховния административен съд, Върховната касационна прокуратура, Върховната административна прокуратура и Националната следствена служба се налага с оглед на тежките отговорности и ключовото им значение за цялата съдебна система. Същото налага и провеждане на различна процедура при повишаването и преместването на магистратите на тези нива от съдебната система. Предвиденото изключение, а именно в пленума да не участват командированите съдии цели да преодолее евентуален конфликт на интереси. От друга страна обаче участието на пленума, който дава положително или отрицателно становище за избраните от комисията кандидати безсъмнено осигурява възможност за по-широка и обективна преценка на качествата на кандидатите.

Мотиви към § 65: Обособяването в отделен раздел на процедурата по избор на административни ръководители в органите на съдебната власт се налага с оглед ключовото им значение за цялата съдебна система. Гарантира се широка публичност и максимална прозрачност, които да съответстват на засиления обществен интерес от заемането на тези длъжности в магистратурата. Предвидени са и изменения съобразени с новата структура на ВСС.

Мотиви към § 66: Правилата за атестиране трябва да предвидят своеобразна мотивация за ефективната работа на магистратите - а именно периодът на следващото атестиране да е съобразен с оценката от

последната атестация. Възприемайки това предложение ще се редуцира броят на извършваните атестации, съответно ще се облекчи работата на атестационните комисии и ще се осигури по-кратък срок за извършване на атестациите.

Въвеждането на предварително атестиране е предназначено за начинаещи в професията, които се намират в начален период на магистратската работа. Тази атестация ще е от голямо значение за това дали магистратът ще получи статут на несменяемост. По този начин ще се постигне обективна оценка на квалификацията и професионалната пригодност на магистратите преди да придобият статут на несменяемост, като се направи преценка за всеки магистрат относно възможността да се справя с професията и изграждането му като висококвалифициран магистрат.

Периодичното атестиране има за цел да се контролира качеството на работа на всеки магистрат. Тези магистрати, които са получили по-ниска оценка от последното периодично атестиране, очевидно имат нужда от по-висока степен на контрол в сравнение с тези, които са получили много добри оценки. От друга страна, ако при това по- често атестиране магистратът продължава да получава недобри оценки, ВСС има възможност да реагира със съответни мерки в по- кратки срокове.

Въвеждането на извънредно атестиране като постоянен способ на атестиране се налага не само в случаите, обхванати от параграф 129 от ПЗР на ЗСВ, а и тогава, когато магистратът, преди да бъде атестиран за първи път, желае да кандидатства в конкурс за повишаване в длъжност или преместване, каквато възможност има по правилата на ЗСВ.

Мотиви към ал.2 - Стажът в съдебната система до върховно ниво е достатъчно сериозен, за да се проявят професионалните качества на един магистрат. В тази връзка се приема за резонно, атестирането на магистратите след достигането до върховна инстанция да се извършва само в извънредни случаи. Още повече, възможността за първоначално назначаване на магистрати във върховните органи на съдебната власт се отменя.

Мотиви към § 67: Промяната на чл. 197 е наложена във връзка с чл. 196. Всички промени в съответните законови текстове, касаещи правомощията на колегиите и пленума на ВСС при атестирането на магистратите, следват измененията в глава втора на закона относно структурата на кадровия орган на съдебната власт, функционирането му в колегии и в пленум с предоставена им съответна компетентност в атестационната процедура.

Мотиви към § 68: Критериите „експедитивност” и „дисциплинираност”, се припокриват на практика със съдържанието на критерия по т.3 „умение за оптимална организация на работата”. Въведеният критерий - спазване на КЕПБМ е обективен критерий за оценка изпълнението на служебните задължения на магистратите, който до момента не е бил обхванат от законовата уредба.

По отношение на промяната на т. 2 и т. 3, същата се налага с цел прецизиране на редакцията на действащите норми, с оглед осигуряване

максимално обективно оценяване на атестирания магистрат, както и улесняване приложението на тези показатели в практиката.

Отмяната на ал. 4 се налага, тъй като атестирането като дейност на кадровия орган на магистрати (съдии, прокурори, следователи) се извършва за дейността им като такива.

Мотиви към § 69: Създава се нов специфичен критерий целящ по-обективна и комплексна преценка на работата на атестирания съдия. Този критерий е свързан с ежедневната работа на магистратите. До момента не са обхванати тези съществени действия, включващи етапите от постъпването на жалбата в съда, администрирането й, образуване на производството, подготовката за съдебно заседание, до провеждането му.

Мотиви към § 71: В настоящите разпоредби на ЗСВ е предвидено процедурата по атестиране да започва по предложение на административния ръководители или на заинтересования магистрат. В практиката са налице много случаи, когато участници в конкурси нямат актуална атестация и същевременно бездействат по отношение на задължението си да инициират процедура за атестиране. В тази връзка се налага те да бъдат търсени, за да им се напомня, че нямат атестация (никаква или актуална), а са участници в конкурс и следва да си направят предложение за откриване на процедура по атестиране. Това бездействие на имащите право да инициират процедура по атестиране води до значително забавяне провеждането на обявени конкурси.

Със създаването на ал. 4 се регламентира начинът на изчисляване на периода на атестацията - от кога до кога е съответният период. В практиката тази празнота в закона създава големи затруднения, като не е ясно от кога започва да се брои този 4-годишен срок. Оказва се, че има магистрати, които не са атестирани изобщо по 6-7-8 и повече години. Ако срокът се изчислява от датата на откриване на процедурата по атестиране назад 4 години се получава значителен период, през който съответният магистрат остава неоценен. Същевременно съгласно мотивите на Решение № 5335/2014 г. по адм. дело №410/2014 г периода на първото последващо атестиране следва да започва непосредствено след периода на предходното атестиране, независимо, че ВСС е приел комплексната оценка в по-късен момент. Т.е. при съобразяването със съдебната практика реално може да се получи, че на един магистрат трябва да бъдат извършени едновременно две периодични атестирания ако не е атестиран 7- 8 години.

С новата ал. 5 се въвежда изискване атестирането да се провежда за период, през който атестираният е работил реално (действително) не по-малко от една години. В практиката има много случаи, в които магистрати, които са встъпили в длъжност преди няколко месеца искат да участват в конкурс за преместване и/или повишаване в длъжност. За тази цел съгласно разпоредбата на чл. 192, ал. 1 от ЗСВ при оценяването се взема предвид оценка от атестирането. Оказва се много трудно да бъде поставена обективна оценка на магистрат за работа от няколко месеца, още повече, че няма статистика и резултатност от работата му за такъв кратък период, предвид спецификата на дейността. Изискването за реален отработен период ще елиминира неравнопоставеното положение на

магистратите - едни да се атестират за 4 години, а други за няколко месеца и в крайна сметка да получат еднакви комплексни оценки.

Мотиви към § 72: Промяната е обоснована от отпадането на периодичното атестиране за върховните магистрати, а създаването на ал.3 е свързано с въвеждането на извънредно атестиране, на каквото атестиране подлежат и магистратите достигнали върховно ниво.

Мотиви към § 73: Практиката показва, че при провеждане на атестирането помощните комисии и КПА много рядко провеждат изброените в ал.1 проверки, което налага това да се въведе като задължително изискване. Целта на другото изменение в текста на ал.1 е да се изясни обема на проверяваните актове.

Въвеждането на задължително изслушване на атестирания е мотивирано от необходимостта от придобиване от преки и непосредствени впечатления на атестиращите от магистрата.

Въвеждането на срок за изготвяне на атестацията е наложително, тъй като липсата на такъв води до необосновано забавяне на атестирането, което би могло да рефлектира негативно върху възможностите за кариерно израстване на магистрата.

Мотиви към § 74: Изслушването на атестиран магистрат, който не е доволен от оценката си и е подал възражение следва да е по преценка на ВСС, а не да е негово задължение с оглед характера на атестационната процедура.

Мотиви към § 75: Прецизиране на текста с оглед направените изменения на видовете атестиране.

Мотиви към § 76: Предложеното изменение е обосновано от факта, че несменяемостта е свързана с упражняване на магистратска професия за срок от пет години в органите на съдебната власт независимо на каква длъжност.

Отмяната на ал. 2 се налага с оглед редакцията на ал. 1 в петгодишния срок се включва и времето като младши съдия или младши прокурор.

Мотиви към § 77: С предложението се конкретизира редът за провеждане на атестирането.

Мотиви към § 78: По същество разпоредбата възстановява и разширява предходния текст на чл. 209а, тъй като с решение по конституционно дело № 3, КС приема, че ВСС има нормотворческа компетентност.

Мотиви към § 79: Детайлизиране на специфичните задължения съобразно функционалните компетенции на магистратите.

Мотиви към § 81: Въведеното допълнително изискването да се взема писмено становище за работата на командирования в случаите, когато командироването следва да бъде продължено след изтичане на срока по ал. 1, дава възможност да се оцени обективно и въз основа на преки впечатления работата на магистрата.

Мотиви към § 83: Промените в съответните законови текстове, касаещи правомощията на колегиите и пленума на ВСС при временно отстраняване от длъжност на магистратите, следват измененията в глава

втора на закона относно структурата на кадровия орган на съдебната власт, функционирането му в колегии и в пленум с предоставена им съответна компетентност в тази връзка.

По отношение визирането на срок в ал. 1 следва да се има предвид, че се касае за лице с особен статут – магистрат, отнася се за отстраняване от длъжност за време, през което магистратът няма право да работи, да ползва социално осигуряване, лишен е от възможност да полага какъвто и да било друг труд. Разпоредбата има характер на принудителна административна мярка, която ограничава личната, професионалната и имуществената сфера на лицето, поради което прилагането на такава ограничителна мярка за срок по-дълъг от шест месеца сочи на непропорционалност на ограниченията с преследваната от закона цел.

Предвиденото в ал. 6 получаване на възнаграждение обезпечава в материален аспект магистрата, който по КРБ и по закон е лишен от възможността да упражнява друг вид дейност, като му гарантира жизнен минимум за него и членовете на семейството му. По този начин неблагоприятното въздействие върху личната и правната му сфера се ограничава по съразмерен начин. Поради съществуващата забрана за упражняване на друг вид юридическа дейност, предвиждането в ал. 6 е призвано да ограничи непропорционалното неблагоприятно въздействие на принудителната административна мярка върху личната професионалната и семейната сфера на магистрата.

Мотиви към § 97: Отговорността на магистрата е много по-голяма в много отношения от останалите лица, чиито правоотношения са уредени в специални закони – ЗМВР, ЗДСл, КТ и други. Върху него лежи едновременно безпристрастно да разрешава правни спорове и от друга страна да изпълнява тези си задължения по начин, който да не буди съмнение и за неговите професионални и морално-етични категории. Цялото му поведение следва да бъде съобразено и със съхранение имиджа на съответния орган, част от който е той. Затова цялостното поведение на магистрата, за който е установено, че е извършил някакво нарушение и му е дадено определение „нарушител”, трябва да се отчита като резултат и отразяването му върху съответния орган на съдебната власт.

Мотиви към § 98: Функции във връзка с дисциплинарното наказване са предвидени във връзка с обособяването на колегия на съдиите и колегия и на прокурорите и следователите на тези органи, като компетентността по дисциплинарно наказване се разпределя между административните ръководители, съответните колегии и пленума на ВСС. Така се установява тристепенна структура на наказващите органи. Правомощията между тях се разделят в зависимост от тежестта на наказанието и субекта на дисциплинарно наказване. Предложеното изменение е съобразено с предвидената нова структура на ВСС като кадрови орган и в най - голяма степен изпълнява изискването кадровите въпроси, включително и дисциплинарната отговорност на съответните магистрати да се извършва от техните представители във ВСС. Така се прилага принципът наказването на съдиите да се извършва от съдийската

колегия на ВСС, респективно - наказването на прокурорите и следователите – от колегията на прокурорите и следователите. За пленума на ВСС е предвидено правомощието по дисциплинарно наказване за най-тежките наказания на всички магистрати, както и за всички видове наказания, налагани на административните ръководители и изборните членове на ВСС.

Мотиви към § 100: Разпоредбата е съобразена с новата структура на ВСС, а задължението за изслушване на магистрата обхваща всички видове наказващи органи.

Мотиви към § 101: Предложението по-леките наказания, налагани от административния ръководител, да се потвърждават, отменят или изменят от съответната колегия на ВСС е съобразено с предложената тристепенна структура на наказващите органи /административен ръководител, съответна колегия, пленум на ВСС/. Решенията на съответната колегия в този случай ще подлежат на обжалване. Така се осигурява по-голяма оперативност и бързина на производството и се прилага принципът – наказанието на магистрат да се извършва от съответната магистратска колегия, без да се влиза в колизия с чл. 131 от КРБ, тъй като се касае за най-леките наказания, които не се отразяват на статута на магистрата.

Мотиви към § 102: С оглед тристепенната структура на наказващите органи, нормата на чл. 316, ал.1 логически и систематично следва тази на чл. 314, определяща правомощията на административния ръководител като наказващ орган. Тя очертава компетентността на останалите два вида наказващи органи - съответните колегии и пленума на ВСС по обективен и субективен признак, посочени по-горе в мотивите към чл. 311. Нормата на алинея 3, която има процесуален характер, предвижда дисциплинарният състав да се избере измежду членовете на Инспектората, който да проведе дисциплинарното разследване. Членовете на Инспектората разполагат с професионализъм и познания и опит, осигуряващи им възможност да извършат дисциплинарното разследване. Целта е да се използва капацитета и експертните познания на Инспектората. Именно той е констатирал дисциплинарните нарушения и събирайки доказателства за тях е придобил преки и непосредствени впечатления. Избягва се и възможността на членове на дисциплинарния състав да бъдат вносители на предложението и да участват при определянето на наказанието, като членове на кадровия орган.

Мотиви към § 103: Изискването за съставяне на пълен стенографски протокол и задължително изслушване на магистрата от дисциплинарния състав отговаря на принципа за прозрачност на административното производство и е допълнителна гаранция за осъществяване на правото на защита на магистрата в рамките на дисциплинарното производство.

Мотиви към § 104: Промяната се налага за терминологично уточнение на вида и формата на акта, с който дисциплинарният състав приключва тази фаза на дисциплинарното производство. Общият

принцип, установен в чл. 59, ал.1 АПК е, че мотивираното решение е законовата форма на административния акт. По тази причина до сега съществуващата законова регламентация на вида на акта на дисциплинарния състав / мотивирано решение/ , с оглед разпоредбата на чл. 120 КРБ може да породи спор за това дали то не представлява административен акт и дали не подлежи самостоятелно на съдебен контрол с оглед общата клауза за обжалваемост на тези актове. Като се внася уточнение по формата му – мотивирано становище, се дава ясна конкретизация на правната му природа. Това становище е акт, с който завършва етап от дисциплинарното производство. Предвид тричленния състав на дисциплинарните състави не се налага посочване на мнозинството, с което се приемат мотивираните становища на същите.

Мотиви към § 105: Разпоредбата очертава конкретните процесуални и материалноправни правомощия на двата наказващи органа – пленум на ВСС и съответна колегия, след приключване на задължителната предварителна фаза пред дисциплинарния състав.

Алинея 1 очертава и до сега съществуващи разпоредителни функции за председателстващите съответните наказващи органи, като промяната е съобразена с предоставяне на наказващи правомощия на съответната колегия на ВСС.

Промяната на ал. 2 и 3 е извършена с оглед предоставените на наказващи правомощия на съответните колегии на ВСС При разписване на същите се извършва съобразяване със следните обстоятелства: - тристепенната структура на наказващите органи, - с принципа, че наказването на магистратите следва да се извърши от тяхната колегия, - с разпоредбите на чл. 130, ал. 6, т. 2 от КРБ, предоставяща на ВСС изричната компетентност по налагане на дисциплинарни наказания понижаване и освобождаване от длъжност. Предложеното изменение се основава на баланса между изискванията, залегнали в стратегиите за съдебна реформа и съществуващите конституционни разрешения, без необходимост от конституционна промяна.

Мотиви към § 106: Предложената разпоредба е съобразена с вида и компетентността на наказващите органи.

Мотиви към § 107: Разпоредбата урежда съдебния контрол на актовете за налагане на дисциплинарни наказания. Въвежда се общ и двуинстанционен съдебен контрол за актовете на наказващите органи, кратки процесуални срокове на съдебните производства предвид спецификата на процесуалните правоотношения във връзка с дисциплинарното наказване.

Предвижда се продължаване на принципното разбиране в съществуващата законодателна уредба, оспорването да се извършва пред Върховния административен съд като първа и като касационна инстанция. Това е израз на последователност в преценката за правната природа на актовете, с които се налагат дисциплинарни наказания като индивидуални административни актове, чийто контрол за законосъобразност се извършва по реда и на основанията, предвидени в АПК от

административен съд, какъвто е и Върховният административен съд. Дисциплинарните производства и на останалите държавни служители също се извършва пред административните съдилища по реда на АПК. Друго разбиране за подсъдността на делата би влязло в противоречие с принципа на предвидимост и правна сигурност, тъй като ще представлява необяснимо изключение от общите принципи на Административнопроцесуалния кодекс.

Мотиви към § 108: Алинея 1 на нормата е съобразена с предоставяне на наказващи функции на съответните колегии на ВСС. Новата алинея 3 урежда изрично последиците от дисциплинарното наказание, като по този начин се избягва създаването на противоречива кадрова практика.

Мотиви към § 109: Изменението предвижда изрично задължение на администрацията на ВСС по заличаване на изтърпяното наказание. Заличаването е регламентирано като фактическо действие, което следва да се извърши по силата на закона. Защитата срещу неизвършването му ще бъде осъществявана по реда на АПК.

Мотиви към § 110: Предложената промяна на разпоредбата обхваща правната регламентация на тези нарушения от магистратите, които, поради по-ниска степен на тежест, не могат да се квалифицират като дисциплинарни нарушения и да се санкционират в производството по дисциплинарно наказване. Уредбата им в закона е необходима, тъй като такива нарушения могат да представляват сериозно засягане на работата на органите на съдебна власт и да имат пряко или косвено отражение върху правата на гражданите. Актовете по чл. 327 ал. 1 и ал. 2 се определят като индивидуални административни актове, доколкото те непосредствено засягат или застрашават правната сфера на магистрата. Тези актове не са в кръга на изричната компетентност на ВСС по чл. 130, ал. 6 от КРБ, поради което законът може да предостави правомощие във връзка с упражняването им на административните ръководители и съответната колегия на ВСС. За уеднаквяване на подсъдността на делата във връзка с кадровата политика на ВСС, споровете по оспорване на тези актове се предоставят също на ВАС. По общите правила на АПК производството е двуинстанционно.

Мотиви към § 115: В съответствие с Препоръка CM/Rec (2010)12 на Комитета на министрите до държавите-членки относно съдиите са изготвени промени в ЗСВ свързани с въвеждане на електронно правосъдие. Продължаването на реформата на съдебната система е безусловно свързана с въвеждането на електронното правосъдие. Понастоящем липсва правна възможност за използване на електронния документ и електронния подпис в отношенията със съдебната система и съответно в дейността на органите на съдебната власт и администрациите им. За реализирането на електронното правосъдие са предвидени изменения на ЗСВ, Гражданския процесуален кодекс, Административнопроцесуалния кодекс и Наказателно-процесуалния кодекс, чрез уреждане на специфичните проблеми, свързани с

осигуряването на технологична и организационна обезпеченост на органите на съдебната власт. Очертан е новият кръг от обществени отношения, а именно извършването на процесуални действия в електронна форма. Въвеждането на процесуални права в електронна форма е само една допълнителна възможност за гражданите и юридическите лица, а не задължение за тях. В тази връзка предложените промени разширяват правните възможности на гражданите и юридическите лица за избор на начин на упражняване на правата им и по електронен път, като те не се лишават от възможността да упражняват правата си и да бъдат уведомявани чрез хартиен носител, както и да получават на хартиен носител копие от електронните документи. С оглед осигуряване на достъп до делото на хартиен носител и на различни категории социално слаби граждани, които не разполагат със средства за заплащане на съответната такса, законопроектът предвижда, че в случаите по чл. 83 от Гражданския процесуален кодекс такса не се заплаща. Чрез електронното правосъдие се предоставя достъп на гражданите за упражняване на процесуални права пред всички органи на съдебната власт, както и възможност да заявяват извършване на удостоверителни изявления от страна на тези органи. Предвижда се функционалните възможности на портала динамично да се разширяват.

Уреден е режимът на създаване на електронни дела. Електронно дело се създава винаги, когато е извършено процесуално действие в електронна форма, което поставя началото на отделно производство. Предвидена е възможност, по искане на гражданина електронните документи да се възпроизвеждат и предоставят на хартиен носител, като за възпроизвеждането се събира такса като за препис. По искане на лицата, които имат право на достъп до делото, органите на съдебната власт им предоставят незабавно незаверено копие на цялото или на част от електронното дело, възпроизведено на хартиен носител. За възпроизвеждането се събира такса като за фотокопие. Такса не се дължи в случаите на освобождаване по чл. 83 от Гражданския процесуален кодекс, както и в други случаи, предвидени със закон. Въведено е изискване за осигуряване на лицата, които имат право на достъп до делата, на отдалечен, непрекъснат и безплатен достъп по електронен път до електронните дела. Създадено е задължение на органите на съдебната власт да осигуряват поддържането и съхранението на електронните дела по начин, който не позволява случайното или незаконно унищожаване на данни от тях и който не допуска неправомерен достъп, изменение или разпространение. Органите на съдебната власт осигуряват чрез определени служители от администрациите им помощ на лицата, които поискат да осъществят достъп до електронните дела. Предвидено е воденето, съхранението и достъпът до електронните дела, едновременната работа с електронни дела и дела на хартиен носител, и правилата за вътрешния оборот на електронни документи и документи на хартиен носител в администрациите на органите на съдебната власт, включително за нуждите на извършването на удостоверителни изявления в електронна форма, да се

уреждат с правила, приети от Пленума на ВСС. За уреждане на вътрешния ред за използването на електронни подписи и електронна идентификация от органите на съдебната власт в законопроекта е предвидено уреждането им с правила, приети от Пленума на ВСС.

С правила, приети съвместно от Пленума на ВСС и министъра на правосъдието, се определят изискванията за оперативна съвместимост и информационна сигурност, както и начинът на обмен на електронни документи между органите на съдебната власт, както и между органите на съдебната власт и административните органи.

Правилата, които Пленумът на ВСС предстои да приеме за осигуряване на техническата и технологична възможност за въвеждане и осъществяване на електронно правосъдие от органите на съдебната власт, трябва да са съобразени с вече изградената и функционираща по определен начин Единната информационна система за противодействие на престъпността и Единната деловодна информационна система на Върховен административен съд, както и останалите информационни системи на органите на съдебната власт.

Уредено е също така воденето, съхраняването и достъпът до единен електронен регистър на актовете на съдилищата. Регистърът на актовете на съдилищата е електронна база данни, съдържаща актовете, които слагат край на производството пред съответната инстанция или подлежат на самостоятелно обжалване. В регистъра могат да се обявяват актове и да се правят други отбелязвания в предвидените от закона случаи. Законопроектът предвижда, съдът и прокуратурата да издава актове и да извършва всички други предвидени в закона процесуални действия в електронна форма, освен ако поради естеството си или по силата на закон това е невъзможно. Дефинирано е понятието „процесуални действия в електронна форма”.

Създадено е задължение за съдилищата да разгласяват по разбираем и достъпен начин възможността на лицата да извършват процесуални действия в електронна форма, включително чрез единния портал за електронно правосъдие. Те трябва да осигурят свободно и безплатно подробна информация на гражданите относно възможността да се извършват процесуални действия в електронна форма, включително на видни места в сградите им.

В преходна разпоредба е предвидено, че при веднъж установена от ВСС възможност на определен съд да приема процесуални действия в електронна форма (при наличие на технологична и организационна възможност), този съд не може повече да откаже извършването им по този начин. Отразени са особеностите за установяването на авторството, когато упражняването на процесуалните действия е под формата на електронни изявления.

Съдилищата трябва да осигурят възможност на лицата да извършват процесуални действия в електронна форма по достъпен начин и доколкото е технологично възможно - в удобен диалогов режим, включително за лица с увреждания. Създадено е и задължение за предоставяне на информация

по електронен път за текущото състояние на съответното производство, за да могат гражданите да следят на каква фаза е производството.

Създадена е уредба на отклоненията от нормалното развитие на процеса във връзка с извършено действие в електронна форма – уредени са особеностите при наличие на технически нередовности на извършените процесуални действия в електронна форма.

Създадени са правила за потвърждаването на получаването при извършване на електронни изявления от страните към съдилищата.

За идентифициране на лицата при извършване на електронни изявления до съда е прието да се използват правила за идентификация, установени със закон.

Авторството се установява посредством квалифициран електронен подпис, когато законът предвижда писмена форма за извършването на електронни изявления до съда и изискване за подпис.

Когато електронните изявления до съда се подават от пълномощник, към изявлението се представя електронен образ на пълномощното, снет със съответното устройство, освен ако упълномощаването не се извършва от страната по електронен път.

Към електронни изявления преписи за страните не се представят, когато законът изисква представянето им за писмени изявления, с които се упражняват процесуални права – искови молби, заявления и др. Предвидено е задължение за съда да възпроизвежда изявленията и приложенията към тях в необходимия брой преписи на хартиен носител и след заверка от служител на съда - да ги изпраща на участниците в производството, които не са заявили, че желаят да получават електронни изявления от съда или не са задължени да получават такива.

В отделните производства – изпълнителни и заповедни, са отразени онези специфики, които да позволяват издаването на изпълнителни листове и заповеди за изпълнение в електронна форма, чрез обявяване на актовете и извършване на електронни отбелязвания в електронното дело.

Създадено е задължение всеки съд да обявява в регистъра своите актове. Регистърът се съхранява по начин, който гарантира сигурността на съдържащата се в него информация.

Достъпът до публикуваните в регистъра актове е публичен и безплатен.

Актовете се публикуват със заличени лични данни. В регистъра не се публикуват актовете, с които се разкрива защитена от закон тайна и мотивите към тях, актовете, постановени по дела, разгледани при закрити врати и други актове, определени от ВСС.

При обявяване на последващ акт, който е свързан с предходен акт на същия орган, връзката между двата акта се отразява в регистъра. Воденето, съхраняването и достъпът до регистъра се уреждат със съвместни правила на ВСС и министъра на правосъдието.

Със заключителни разпоредби на законопроекта са предвидени и промени в следните закони, необходими във връзка с въвеждането на електронно правосъдие. Специални процесуални правила в АПК не са

създавани. Доколкото разпоредбите на ГПК се прилагат субсидиарно при липса на такава уредба в АПК, то специалните правила относно възможността за упражняването на процесуални права в електронна форма също следва да намерят съответно приложение. Отчетени са някои особености, които налагат въвеждането на специални разпоредби. Създадени са нови разпоредби към чл. 92.

Вносители: